

LONDON JE PREPREČIL POTEZO PROTI NASELJENCEM.

Socialistični kongresnik je podri namero odsekovskega zborovanja med političarji.

APEL ZA AMNESTIJO.

Washington, D. C. — Socialistični kongresnik Meyer London je zadnji dan kongresnega zasedanja, predno je kongres odšel na desetdnevno politično predvolitvami, prepričal potero naseljeničnega odseka, ki bi bil rad zboroval med političarji. Predsednik odseka Johnson je predlagal, da zbornica dovoli odseku zborovati. London je hitro ugovarjal in predlog je propadel, kajti po zborničnem redu mora biti tak predlog soglasno sprejet.

London je utemeljil svoj ugovor, da nima zaupanja v zakonodajstvo odsekov, najmanj pa naseljeničnega odseka, ki je že naredil dovolj kvara deželi s svojimi absurdnimi zakonskimi namerami.

London je tudi na zadnji seji spiral za pomilostitve političnih jetnikov, ki so še v zaporu. Prosil je kolege, da si naj med volilno kampanjo utrgajo par minut in pišejo predsedniku Hardingu za amnestijo. Socialistični kongresnik je poudaril, da niso politični jetniki izvršili nikakršnega zločina, razen da so izrazili svoje mnenje o vojni v luči njihovih principov, katerih niso hoteli zatajiti tudi v najbolj kritičnem momentu. In obtoženi ter obsojeni so bili zaradi svojih principov.

KEMAL ZAVRGLI POGOJE ENTENTE.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Sultanova vlada se bliža h koncu. Carigrad, 26. sept. — Trije ministri, med katerimi je tudi veliki vezir (ministrski predsednik) Fevzi Paša, so podali ostavko. Vsa zamenjava kažejo, da sultanova vlada pade vsakega in da bo Kemal imenoval gubernorja za Carigrad. Sultan Mehmed se namerava odpovedati na korist svojemu sinu. Dali nacionalisti obide sultana ali okličejo republiko, ni še znano.

Po nekem poročilu se konferenca za premirje odprla v Mudaniji 1. oktobra. Poveljniki zavezniških posad v Carigradu so pripravili vse potrebno za eventualno Kemalovo invazijo. Zavezniški glavni stan, ki je bil prej zunaj mesta, je preseljen v središče evropskega dela in nastanjen v bivši veliki turški vojašnici. Ameriški komisar Bristol je obvestil vse ameriške državljanke v Carigradu, da se sbera v gotovem kraju, kjer bodo na varnem.

Angleži nameravajo odstraniti iz Carigrada vse svoje podanike, katerih je okrog 6000, v slučaju napada in izgredov. Zavezniški poveljniki priznavajo, da nimajo dovolj vojaštva za slučaj revolte v Carigradu; vendar upajo, da ne bo nič hudega.

Po mestu se razmirajo razne razburilive govorice, ki delajo posebno Angležem aje laze. Govori se, da so kemalisti na tistem oborožili 50.000 Turkov v Carigradu; ta sila samo čaka na signal splošne vstaje in masakrov. Druga novica je, da v Carigradu kar mrgoli ruskih boljševikov, ki organizirajo mohamedance. V Traciji se vrši tajna mobilizacija turških nerednih čet, ki imajo planiti na Grke. Koliko je resnice na teh vesteh, se ne da dognati.

Grška vlada je v Anatoliji.

Smirna, 26. sept. — Svet se ne ve, kaj so naredili Grki s turškimi kraji v Anatoliji, ki so bili pod njihovo okupacijo in iz katerih so se morali umakniti pred par tedni. Koliko mohamedancev je bilo masakriranih in koliko škoda je naredil požar, ki je uničil mesta, vasi in polja, se ne more vedeti, dokler ne bo končana temeljita preiskava.

Čini grške armade v zapadni Anatoliji so najhujši madae zapadne civilizacije v vsej zgodovini. Informacije o teh činih niso iz turških virov, marveč so prišle iz ust Grkov samih, grških beguncev in Angležev. Takoga klanja prebivalcev se ni bilo v nobeni vojni. Ni čuda, da grški begunci preklinjajo svoje rojake, ki so jih spravili v največje nesrečo, ker morajo zdaj občutiti turško jezo vseh pobesnelosti grških čet. Poročevalci pravijo, da niso imeli grški poveljniki nobenega pouda

na morarjenje in poliganje, razen če so si hladili jezo radi poraza. Poročila o masakru kristjanov v Smirni so pretirana, toda nič ne bi bilo čudnega, ako bi bilo vse resnično, kajti Turkom je zavrela kri, ko so videli grške zločine na poti v Smirno.

Tukajnji turški oblastniki izjavljajo, da poteče mnogo let, predno se bodo smeli grški prebivalci vrniti na svoje domove v zapadni Anatoliji. Edina rešitev vprašanja narodnostnih manjšin bi bila, če se kristjanske manjšine v Mali Aziji zamenjajo za muslimanske manjšine v drugih krajih sveta.

Kriza na Grkem.

Atene, 26. sept. — Padec grške vlade je neizogiben in stališča kralja Konstantina je vsak dan slabše. V uradnih krogih se govori, da misli kralj povabiti Venizelosa, da se vrne domov in pomaga "rešiti domovino". Venizelos biva v Franciji.

Zavezniška nota Kemal, ki daje Carigrad in vzhodno Tracijo nazaj Turkom, je naredila v Atenah veliko kosternacije. Časopisje v Atenah poziva vlado, da se ne sme podati in naj mobilizira zadnjo Grka za obrambo Tracije.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Delavski park. 'People's Park' v Seattle, Wash., je menda edini park v Združenih državah, ki je lastnina organiziranih delavcev. Leži zunaj mesta ob reki in je zelo lep kos sveta. Kupile so ga unije pred temi leti za časa protidelavske histerije, ko je župan Ole Hanson prepovedal delavske shode na ulicah. Pred nekaj dnevi so imele organizacije velik piknik v tem parku.

Razmere so boljše. Delavski departament poroča, da so delavske razmere precej izboljšale meseca avgusta. Poročilo se nanaša na 42 industrij v Združenih državah in med temi je 30 industrij, v katerih je naraslo število zaposlenih delavcev v avgustu. Število vposlenih delavcev je padlo v tobačnih industrijah, v delavnicah za obleke in v tovarnah za izdelavo železniških vagonov.

Polje v Avstraliji. Skoro vse tovarne v železniški in jeklarski industriji polivajo. Delavci stavkajo ali so isprti, ker nočejo upreti snižanja mezd. Stavka ovčarjev na velikih ranžih še vedno traja v New South Walesu. Lastniki črede so najeli veliko število stavkokazov. V drugih državah Avstralije so ovčarji zmagali.

Razne vesti.

SENATOR WATSON UMRL.

Washington, D. C. — Tom E. Watson, zvezni senator v Georgiji, je naglo umrl 26. septembra. Watson je bil hud nasprotnik Wilsona in stare garde v demokratični stranki. Svoječasno je bil voditelj zdaj že davno mrtve populistične stranke. Pred nekaj meseci je obrnil nase pozornost vse Amerike, ko je obtožil v senatu poveljstvo ameriške armade nepostavnega obožanja vojakov v Franciji.

TRJE NEWYORŠKI KONGRESNIKI NAPRAVILI OBLJUBO...

New York, N. Y. — Centralni strokovni delavski svet Greater New Yorka namanja, da so trije kongresniki obljubili, da glasujejo, da se uvede obtoženo postopanje proti justičnemu tajniku Daughertyju. Drugi kongresniki niso odgovorili na to vprašanje, daaravno so bili vprašani, kako sodijo o tej stvari.

NEVARNA IGRAČA.

Chicago, Ill. — 14-letni William Westbrook se je igral s pištolo, ki služi za igračo. Streljal je s kapicami in pri tem je odtelala kapico in ga malo opekla na koži. Kmalu je dobil krč v željstih, kateremu je podlegel.

Ruskojaponska konferenca se je razšla.

Peking, 26. sept. — Iz Čangčuna poročajo, da se je konferenca med Japonsko, Vzhodno Sibirijo in Sovjetsko Rusijo včeraj razšla. Japonci niso hoteli določiti datuma za izpraznenje severnega Sahalina in Rusi so zapustili konferenco.

GORMAN JE ZA ODPRAVO MOSKITOV V DOLINI DESPLAINESA.

Washington, D. C. — Kongresnik John J. Gorman je predložil predlog, po kateri se naj dovoli poljedelskemu departamentu potrošiti petdeset tisoč dolarjev za uničenje moskitov v dolini reke Des Plaines, ki se nahaja pred pragom mesta Chicago.

DETEKTIV POD TEKO OBTOŽBO.

Newark, N. J. — Tukaj so obtožili privatnega detektiva John F. Ellisa iz Washingtona, D. C., da je ugrabil Alexander O. Robertsona, bivšega britanskega vojaka.

Robertson izjavlja, da so ga ugrabili in odvedli v Boston, da ga deportirajo in tako preprečijo šeniten s gđ. Mary Oulberson, ki je hči sveznega senatorja Oulbersona iz Texasa.

KUKLUKSOVCI V CEREVI.

Hammond, Ind. — Kukluksklovi so se pojavili v cerkvi prve baptistovske cerkve med pridigo rev. J. C. Orangerja in so položili dve sto dolarjev cerkvi v dar.

JUGOSLOVANSKI POSLANIK JE PRIŠEL.

Washington, D. C. — Dr. Ante Tresi-Pavičić, nov jugoslovanski poslanik v Združenih državah, je došel v Ameriko zadnji petek.

Ostanki starih indijanskih bakropilne.

Detroit. — Arheološka ekspedicija je našla v okrožju glasovitih rudnikov bakra v gornjem Michiganu ostanke stare bakropilnice s kamnitim orodjem. To dokazuje, da so indijanci pred več sto leti talili nativni baker, ki je ležal na površju zemlje in kovali ostrine za puščice in sulice. Ostanke so bili najdeni na otoku Isle Royale v Gornjem jezeru nedaleč od bakrenega okrožja.

Angleži smejo pobljati Hotentote.

Ženeva. — Na zboru lige narodov je prišla zadnji teden na dnevalni red zadeva, ki je bila hitro potlačena. Delegat v Haiti je predložil pritožbo v imenu zamorci v bivši nemški zapadnoafriški koloniji, ki je zdaj v rokah Angležev. Zamorci so se pritožili, da so angleški letalci nedavno tega pobili sto njihovih rojakov, ki so se uprli pasjemu davku; pobiti so bili s bombami, ki so jih letalci metali iz zraka na Hotentote.

Angleži so naložili visok davek na pas domačinov v vrhu, da jim odvzamejo pse. Domačin, ki ima psa, gre s njim na lov in si preakribo toliko divjadi, da lahko živi neodvisno od angleških gospodarjev. Angleži pa hočejo, da zamorci delajo in sicer za golo hrano, ki je slabša od pasje. Ker se Hotentoti branijo te sužnosti, so jim Angleži naložili davek na pas. Kdor ne plača davka, mu je pas ustrelen in črnce mora delati za golo hrano.

Delegatje so postali pritožbo, Angleži so pa pojasnili, da je pasji davek edini način, da angleška oblast privlači domačine, da delajo. S tem je bila zadeva končana.

Ruska misija pride v Kanado.

Berlin, 26. sept. — Iz Moskve javljajo, da v prihodnjih par tednih odpotuje ruska trgovska misija v Kanado. Misija bo vodil Volkov. Istodnevno pride kanadska trgovska misija v Rusijo.

RAZNO.

Najdebelejša drevo na svetu. — Kakih 14 milj od mehiškega mesta Oaxaca leži vasa Santa Maria Tule, kjer stoji pred cerkvijo te indijanske vasi Matuzalem mehiškega rastlinstva, mogočna cedra, ki bi jo lahko imenovali za najdebelejša drevo na svetu, kolikor je doleže znanega o debelosti dreves. Orjaška cedra ni samo znamenita radi svoje debelosti, tudi njena višina je nekaj izrednega in meri 45 metrov, ter je deblo od prvih vej do vrha skoraj približno enako debelo. Pri tleh je obseg cedre 54 metrov. Mogočno drevo daje zavetistiše številnim pticem, ki gnezdišče po njegovih košatih vejah. Zunanje veje so še vedno mlade in njih perje kot perje kakih mladice. Nikdo ne more dognati koliko je staro drevo, ustanovitelji naselbine se ga spominjajo tako ogromnega kot je danes in po njegovi počasni rasti se

lahko sodi, da je drevo stalo za davno prej, kot sta Kolumb in Cortez pripadala v to deželo. Orjaška cedra je edin ostali dokaz o nekdanjem asteškem pravilnem svetu, ki ga nam danes samo še slikarji lahko pokažejo.

Atmosfera na luni. — Biljni planet naše sonce, mesec, započne vedno bolj astronomsko, več kakor si more misliti pripraviti lajik. Z mesecem vsakekar se dolgo ne bomo gotovi. Pred časom so ljudje mislili, da je mesec nekaj otrok sonce, torej njen odsepek, katero menjuje pa so sedaj astronomi prišli pobijati in trdijo, da je mesec samostojni planet in obstoja še izra časov, ko ni bilo zemlje. Nekdaj se mesec ni vrtil okoli zemlje temveč samo okoli sonca, kot se vrtil zemlja. Pri vnaprednem potovanju s zemljo okoli sonca pa se je zemlja dvakrat preveč približal in bil tako privlečen nase, da se je prišel vrtil okoli zemlje. Takovano stebre in izboke na luni tudi nimajo več za vulkanske izbruhe, temveč so to drugi meteoriti, ki so privlačeni od nje padli na luno in je tako povedali. Črna obroč, ki panavadi leži okoli vzboke na eni strani in se menjavajo, po mnenju meteorologov niso drugo kot senes in se menjajo, kakor se obrača mesec, ko je obsevan od ravnih strani. Profesor Pickering odločno zanika trditve drugih svendogledov, ki pravijo, da na luni ni atmosfere in je dobl v italijanskem meteorologu Magginiu svojega sveznika. On trdi, da obkroža luno zelo tanka atmosfera, katere pritisk je komaj 160 del tako valik, kot je na zemlji. Vsakekar, da izhlapevajo iz mesečeve celine lahko vodeni in ogljenčevi plini, valed čas je možno, da eksistira slabotna vegetacija. Potemtakem bi mesec ne bil popolnoma mrtvo nebeško telo.

Tajnost zdravstva. Te dni je umrl nemški zdravnik Frišvajer v starosti 109 let. Vse svoje življenje je govoril, da zna za tajnost, kako postane človek star. To tajnost je razkril v svoji opreki in se glasi: "Postavite svoje posteljo s pomočjo kompas tako, da bo vaše glava obrnjena natančno na sever. Ležite popolnoma vedno ravno in spite vedno s stienjenimi postelji." Recept je torej silno enostaven in ima še to prednost, da ne velj ania. Preizkusite ga, in ko postanete 100 let stari, nam javite to, da bodo tudi drugi deležni te dobrote.

Ameriško posojilo za Poljake. — Amerika je dovolila posojilo poljski v pogodbi, ki je bila sklenjena v Parizu 14. maja letos. Del posojila je že podpisan, nekateri finančniki iz New Yorka pa so odpotovali v Varšavo, da se posvetujejo radi pogojev s poljskimi oblastmi. Posojilo znaša 50 milijonov dolarjev in ima biti vrnjeno v roku 30 let.

Namodovanje v porodih in rekrutacija na Francoskem. — "Miroljubnim" Francozom dela veliko skrbi namodovanje v porodih, katerih število se krši leto za leto — tako poroča nemški tednik medicinev. Tako namodovanje škoduje, ker se dežela ne more gospodarsko povzdigniti kot bi se s pomnožitvijo prebivalstva, a še bolj kot se obetuje v gospodarstvu, je opažati namodovanje pri rekrutiranju novih letnikov za vojaško službo. Sedaj ima Francija 250.000 vojakov, če bodo rekrutacije tako nazadovale, bo število vojaštva v malo letih le še 235 in še odbijejo vojni letnik, 140.000 moč, čeprav pri naborih komisije še ne delajo izjem in je dober za vojaško službo skoro vsak dvajsetletnik. Vlada na Francoskem je sicer odredila gotove reforme za pomnožitev števila porodov, ki pa so ravno tako brezuspešne kakor vse prejšnje.

Kdaj pride tajfun? — Strašen tajfun je divjal pred kratkim nad mestom Svatovom na Južnem Kitajskem, ki je prizadejal prebivalstvu ogromno škodo in poleg tega zahteval nad 50.000 človeških življenj. K sreči, tajfuni niso pogosti, vsaj skoro celo leto ne, ravno sedanjí čas je nekaka letna sezona za tajfune. Ravno ob tem času so na obali Kitajske, obrežjih Rumelega morja, ob Japonski in Da lijem zahodu sploh tajfuni pogostoma, toda kakoršen je divjal nad Svatovom, tega še ne pomnijo. V evropskih kolonijah, Honkongu in Kantonu izhajajo skoraj dnevno svarila iz napovedi tajfuna, ki so na označena oznamki, kakoršne razume samo izkušen mornar; vse boljše odredbe bi morale biti v tem oziru. Tajfun torej največkrat

pride ljudstvu nenapovedan in če ga opazovalnice napovedo, da divlja v drugem kraju iste dežele, če se hiti vse prebivalstvo skrivati in se varovati. Vsa v takem slučaju s strahom gleda za snaki iz opazovalnice, izobešana je rdeča zastava, ki pomeni, da je tajfun v daljavi 300 kilometrov, črna pomenja, da tajfun prihaja bližje. Če udari strel iz velikega topa v opazovalnici, ve vsak, da je tajfun samo še 100 kilometrov oddaljen in bo kmalu divjal nad njim. Barometri delujejo in poročila prihajajo na vse strani. Ljudje zabarikadirajo okna in vrata in varnostni pripravi, in vse mesto kmalu izgleda kot bi bilo oblegana trdnjava, žive duše ni na ulici, samo v pristanišču je neizmerno vrvenje. Veliki parniki se pripravljajo na hud moraki vihar, ki

je združen s celinskimi tajfunom, vsak trenutek jim lahko reši življenje in neumorno delajo za rešitev. Male ladje hite v ozke luke, kjer jih stlaščajo drugi k drugi kakor sardine v škafiji. Tada zatuli nad mestom in v pristani pričakovan grom, ljudje pa trepetajo v zavetiščih. To se dogodi v sedanjem času po dvakrat na teden, včasih pa tudi pogosteje, dokler traja sezona za tajfune.

Narčite se in širite svoje glasilo "Prosveta".

ISOE SE POSTREBENICA za delo v slovenskem restavrantu, Slovenka ali Hrvatica. Mora biti gibčna. Plaša po dogovoru. Naj se zgleda takoj pri Geo. Volčiču, 1834 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

ROJAK PAJK JE

V trgovini nad 16 let, na tisoče dolarjev razpoložje blaga po celi Ameriki pa se ni nikdar alialo da ni vsak dobil pošteno blago. Kdor od nas enkrat kupi, se kupi. Pošljite brezplačne cenike po celi Ameriki za ure, stakline, srebrnina, diamante, prstane, dalje prave glasne Columbia gramofone, slovenske in v vseh drugih jezikih gramofonske plošče, zastave, regalije, kape i. t. d.

On je edini pravi zastopnik v Cosmograph, Pa., za Columbia gramofone in plošče.

En sam poskus in prepričali se bode.

IVAN PAJK, 24 Main St., Cosmograph, Pa.

VELIKI IZLET NARAVNOST V DUBROVNIK (s parniki gonjenimi na olje)

SCYTHA — NOV. 25 TUSCANIA — DEC. 6

Največji moderni parniki plovejo naravnost v Jugoslavijo. Lüks, udobnost, hrana in postrežba nenačrkljivi. Vino zastoj. Privatne kabine. Redna prilika, da posetite vašo domovino na plovcem palačama in po zmerni ceni. Ne opustite je! Preskrbite si prostor takoj. Ne potrebujete vizuma. Enako tako preko Cherbourga vsaki tork s!

BENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

zamoreta-biti v teku 9 dni v Jugoslaviji.

Za Hotek in druga pojasnila upražajte bližnjega agenta.

SAMO TA MESEC

Imate priliko, da se poškodite in izboljšate razpoloženje.

4 vrednostne in koristne komade za \$6.95

in kitajski srečni prstan damo prosto.

1) Če želite, da se vam vsa sreča in uspehi združijo, si kupite ta srečni prstan. 2) Če želite, da se vam vsa sreča in uspehi združijo, si kupite ta srečni prstan. 3) Če želite, da se vam vsa sreča in uspehi združijo, si kupite ta srečni prstan. 4) Če želite, da se vam vsa sreča in uspehi združijo, si kupite ta srečni prstan.

UNION SALES COMPANY, Dept. 642 — 15 So. Desplaines St., Chicago, Ill.

VAŠ PODPIS

BO imel tako vrednost, kakršno mu boste a svojimi prizadevanji sami ustvarili. Vrednost odvisi največ od vašega prizadevanja sistematično hraniti.

VI ste opravičeni tudi nekaj imeti od vašega dela, zato se odločite sedaj izplačevati sebi določeno svoto iz vašega tedenskega zaslužka in jo vlagajte v to banko.

SKLENITE hraniti in vrednost nosit vašega podpisa bo naraščala sorazmerno z vašimi prizadevanji.

POSILJAMO denar v staro domovino po dnevi cen. PRODAJAMO likarje za potovanja v staro domovino in kaza, na vse linije.

KASPAR STATE BANK

Blue Island Ave., vogel 19. ceste, Chicago, Ill.

Največja slovenska državna banka v Združenih državah.

Kapital in prebitok \$1.000.000 00

IZ SOVJETSKE RUSIJE.

Zasedanje ljudskega sveta v Moskvi. — V moskovskem ljudskem svetu je 1645 moških in 111 žensk, od katerih je 1478 komunistov, 272 neustrahovanih, 3 socialisti, 141 poslancev ima višjo izobrazbo, 401 ima srednje šole, drugi pa imajo ljudske šole. 805 članov sveta je delavcev, 716 uradnikov, 189 pa obrtnikov in kmetov.

Brzjav in telefon v Rusiji. — V Petrogradu so ustanovili nekatere poštne postaje za radio, brezžični brzjav in telefon.

Izvoz tobaka. — V okrožju Tobolska je pripravljeno za izvoz spravljenega tobaka za izdelavo v vrednosti enega milijona zlatih rubljev.

Izvoz stare kovine. — Iz industrijskega okrožja Baku so pričeli izvažati v Italijo staro kovino, posebno železje. Staro blago gre v izmenjavo za industrijske izdelke.

Spomenik Karlu Liebknechtu. Dne 3. septembra, ki je praznik mednarodne mladine, so sklenili v Moskvi postaviti na gledališčnem trgu spomenik Karlu Liebknechtu.

Obnova doline Doneca. — Obnova komisija za dolino Doneca je izdelala načrt za obnovo pokrajine, po katerem bo vpostavljen delavski predvojno dobo in bo lahko proizvedla proizvodnjo kot pred vojno. Od preiskanih 677 premogorov jih bo prevzela država 249, druge pa bo oddala v najem zasebnikom in jih obdržala po svojo kontrolo.

Pridobivanje platine v Uralsu se zopet vrača v normalnost. Rudniki so bili valed nereda v delu sila prizadeti in sedaj se je rudarjem posrečilo vpostaviti obrat. Od začetka leta so našli v državnih rudnikih 19 pudov platine, pri zasebnih podjetnikih pa dva puda in pol.

Sladkorna pese je v izobilici to leto na Ruskem. Osnova se je sladkorni trust, ki bo poleg še obratujočih 106 sladkornih tovarnov zgradil 11 novih tovarnov z moderno opremo.

Obsojden članov komunistične stranke. Moskovski listi poročajo, da je dala komunistična stranka poročilo o kaznovanih članih stranke, ki se glasi sledeče: Od leta 1918 do 1. maja 1922 je bilo obsojenih 34.270 članov komunistične stranke v Rusiji od raznih sodišč po deželi. Od teh je bilo 58 obsojenih, ker so se dali podkupljati ali so zlorabljali uradno moč; 15 odstotkov radi tatvine, goljufije in umorov, 9 odstotkov radi špionaže v prid proti revoluciji in 6 odstotkov radi drugih različnih sločinov.

Prihod papeške pomoči mislije v Rusijo. — V Sineropol je dospel papežev poslanec, ki je imenovan za pomožno papežev komisijo v gladovnih provincah.

Prijateljski odnosi s Kitajsko. — Pekingski list Čan Ba pozdravlja prihod polnomočenih zastopnikov sovjetske Rusije na Kitajsko, ki naj bo znak prijateljstva med obema državama, katerih zunanja politika napram drugim imperijalističnim silam je enaka. Izjava ruskega zastopnika o skupnih interesih Kitajske in Rusije je napravila med Kitajci globok vtis. Kitajski ne priznava več prejšnjega konzula in zastopnika carske Rusije. Kitajsko ljudstvo je razžaljeno in se kot rusko šuti izven svetovnega imperijalizma.

Očudenje Arhangelskega pristanišča. — Izčističevanje pristanišča v Arhangelsku in gradnja novega je pričelo že pred šestimi leti, nato pa prenehalo med revolucijo. Delo je zopet v polnem obsegu in to preračunjenju mora biti konec te sezone pol dela že dovršeno.

Z letsko vlado so sovjeti sklenili pogodbo radi izmenjave internanc in političnih ujetnikov.

Paketna pošta. Ljudski komisariat za pošto in brzjav je začel z vsemi pripravami za vpostavo paketne pošte z vsemi državami, s katerimi je dosedaj obstojala paketna pošta. Za paketno pošto preko morja bo služila "Ruska preostovalna flota".

Transportacija izvoznega lesa se bo začela šez Litvo in Poljsko, kakor je bilo sklenjeno v pogodbi med ruskim komisariatom in poljskimi zastopniki.

Rdeča armada pri graditveni kampanji. — Revolucionarni vojni svet je odredil, da morajo vse službe proste čete biti soudeležene pri graditveni kampanji, katere naloga je, da se čimprej obnovi dela in se vdovam ter vojnim invalidom preskrbi polja za obdelovanje in stanovanja.

Preskrba moskovskega delavstva s poceni kruhom. Moskovsko konzumno društvo je pomnožilo količino kruha za delavstvo v Moskvi. Črni kruh prodaja konzum za 40 odstotkov ceneje kot zasebniki.

Kolera širom Rusije je poenotila. — Po podatkih komisariata za ljudsko zdravje je bilo registriranih širom Sovjetske Rusije od 15. avgusta do septembra 40.000 slučajev obolevnosti. Hvala za obsežno ponačanje bolezni gre v veliki meri energičnemu delu komisariata in sanitarnih delavcev, ki so s strogiimi odredbami preprečili razširjanje. V rdeči armadi je bilo tekmo avgusta konstatiranih 12 slučajev obolevnosti za kolero.

Pismo iz Moskve. Moskva, Sovjetska Rusija, 24. avg. — (Anisa, korespondentka F. P.) — Sodeč po risbah, razbošenih v pisarni občinskega gospodinjstva oddelka, je bilo leto 1920 zelo slabo za Moskvu. Vse sekcije mestne aktivnosti (cestna železnica, plin, avtomobilski promet itd.) kažejo nizko stopnjo v omenjenem letu, nakar stopnje vaje plezajo v letih 1921 in 1922.

Cestnoželezniška služba v Moskvi je danes ravno tako dobra kot v katerikoli drugem mestu, ki sem ga videla v Evropi in Ameriki. Vozovi so zaznamovani s velikimi številkami, kar ne dela nobene težave tujem, ki ne razumejo ruskega. Pristojbina je znašala tri in pol centa, zdaj pa je pet centov, po deseti uri zvečer pa deset centov, ko se vozi večinoma taki, ki iščejo zabave. Vsi vladni delavci dobe vozne karte za okrog deset centov na mesec.

Število vozov in pasirjev električne železnice je zelo naraslo od leta 1920. Cestnoželezniški sistem v Moskvi datira od leta 1905. Takrat je bilo 56 vozov na ulicah. Leta 1915 je bilo 893 vozov. Od takrat je število padalo. Tristo vozov je odpadlo pred revolucijo in leta 1920, sta hila samo še 202. V naslednjem letu je število poskočilo na 289, v juliju 1920. jih je pa še bilo 497, ki se nosile povprečno pol milijona pasirjev dnevno. To je skoraj 50-krat več kot pred dvema letoma.

Kje so carjevi dragulji? New York, N. Y. — (Federated Press.) — Povest o ruskih kronskih draguljih je zelo dolga. Ljudje, ki čitajo le gotove liste, so prepričani, da so ti dragulji — carska krona, druge krone in razni lišji iz zlata in dragih kamnov, s katerim so se kitili Romanovi zadnjih tristo let — že davno prodani in denar je bil porabljen za vražjo boljševiško propagando. Po vsi Evropi so se plazili boljševiški agenti in prodajali dragulje Romanovcev; celo v Ameriki so bili. Tako so poročali časopisi, ki trdijo, da vedno poročajo resnico.

In kolikokrat so bili dragulji prodani! Vsakokrat, kadar je "padala" sovjetska vlada v Moskvi, so bili dragulji nanovo prodani! Tukaj slede naslovi tozadevnih poročil v resničnostnih listih kakor so poročila prihajala po vrsti: "Lenin prodaja dragulje za rdečo propagando. Biserji poslani brez Nemčijo na holanske trge. Carjevi diamanti na prodaj!" — New York Times, 24. decembra 1919.

"Ruski carski dragulji vtiho-tapljeni v Anglijo. Carjeva krona je na prodaj, ker boljševiki rabijo denar." — New York Tribune, 4. avg. 1920.

"Trgovina z ruskimi kronskimi dragulji odkrita v Ameriki." — New York Tribune, 14. avgusta 1920.

"Biserji ruske carske krone na prodaj v Berlinu." — New York Times, 20. jan. 1921.

"Dragulji mrtvega carja prineseni v Ameriko. Kronski dragulji, katere prodaja sovjetska vlada, bodo mogoče na newyorškem trgu." — New York Times, 4. febr. 1921.

"Angleško-ameriški sindikat dobi carjeve dragulje. Prodani bodo v Ameriki." — New York Herald, 6. marca 1921.

"Italijanski cariniki so našli kos carske krone v kovčegu boljševiškega poslanika. Rdeči delegati so prinesli seboj carjev zaklad." — New York Tribune, 23. marca 1921.

"Tukaj se je izgubilo ekarjevih draguljev v vrednosti \$20.000." — New York Tribune, 3. maja 1921.

"Ruski kronski dragulji zastavljeni v Berlinu." — New York Evening World, 16. januarja 1922.

"Nemški magnat Stinnes dobi ruske kronske dragulje. Berlin poroča, da je Stinnes dobil dragulje za 60 odstotkov njih vrednosti." — New York Times, 16. jan. 1922.

Toliko samo newyorški listi. Ni čuda, da je Lenin obdržal vlado in razširil rdečo propagando po vsem svetu!

Carjevi dragulji, prodani tolikokrat kot je gori poročano, so morali prinesiti boljševiški vladi milijarde in milijarde dolarjev!

Ampak stojte! — Povest še ni zaključena. Zdal pride dodatek k povesti.

List New York Times, ki je tolikokrat poročal o prodaji carskih kronskih draguljev, je v nedeljo 17. septembra prinesel pol strani veliko sliko, posneta po fotografiji. Slika predstavlja ogromno mizo, ki je doela pokrita in nakupljena s kronami, diademi, ovrtnicami in drugimi podobnimi predmeti iz zlata, diamantov, biserjev in drugih dragocenosti. Okrog mize stoji skupina moških. Pod sliko se pa čita sledeče:

"Kronski dragulji pokojnega ruskega carja in carice, ki se cenijo na šestdeset milijard dolarjev in ki so zdaj v rokah sovjetske vlade v Moskvi.

Slika je posneta po fotografiji, ki je ravnokar dospela v Ameriko in katera predstavlja svo zbirko draguljev bivših ruskih vladarjev. (Nato sledi opis posameznih dragocenih predmetov in imena carjev in carice, ki so jih nabavila.) Može, ki stoji okrog zaklada, žigra cena je neizmerna, so upravitelji sovjetske zakladnice in francoski večak, ki je izrekel gori omenjeno vrednost."

Naredi si samsvoj komentar, dragi čitatelj!

BRODARJI V BUFFALU ZASTAVKALI. Buffalo, N. Y. — Tukaj je prenehalo z delom več brodarjev, da siravno je stavka napovedana šele s prvim oktobrom. Brodarji izjavljajo, da so ostali doma, ker ne marajo, da jih stavka zajame proč od njihovega doma.

Smrtne nezgode v premogorovih v l. 1921. New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Rudarski urad je izdal statistiko o smrtnih nezgodah v premogovnikih Združenih držav v tekom leta 1921. Iz iste je razvidno, da je v tem letu umrlo valed nezgod znotraj ali okoli premogovnikov 1.973 ljudi. To bi bilo za 298 smrtnih nezgod v premogovnikih, kot l. 1921.

Zalibog pa to ne pomenja, da je tudi razmerje smrtnih nezgod padlo. Treba pomisliti, da je l. 1921 produkcija premoga valed splošne industrijske depresije znatno padla, namreč za 23 in pol od sto nasproti prejšnjemu letu. To pomenja, da je razmerje manjše produkcije dvakrat tako veliko kot ono manj nezgod. U. S. Geological Survey cenil, da se je l. 1921 izkopalo okoli 494 milijonov premoga — 407 milijonov ton mehkega in bituminoznega premoga in 87 milijonov ton trdega premoga (antracita). L. 1920 pa se je izkopalo 64 milijonov ton premoga — 556 milijonov mehkega in 89 trdega premoga. Razmerje smrtnih nezgod k izkopanemu premogu je torej znašalo 3.99 na milijon ton v l. 1921 nasproti le 3.52 za milijon to v prejšnjem letu.

Paslabšane varnostne razmere v onih jamah bituminoznega premoga, ki so počivale večji del leta, so brezdomno pripeljele k povišanju razmerja smrtnih nezgod. Za vsakih 251.000 ton izkopanega premoga je l. 1921 umrl po en premogar.

Ceni se, da je bilo leta 1921 zaposlenih v izkopavanju premoga 750.000 ljudi nasproti 780.000 v prejšnjem letu.

Razveseljivo je, da ni bilo večjih nezgod, kjer bi pomrlo mnogo ljudi naenkrat. Le v petih nezgodah je pomrlo po pet ali več ljudi, vsega skupaj 34. To je pripisati uspešnemu prizadevanju federalnih in državnih rudarskih oblasti in varnostnih organizacij v premogovnikih za reševanje v slučajih eksplozij in ognja, ki so svoj čas zahtevali ogromno žrtv.

Nadomestno kurivo. New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Dasi je premogarska stavka končala, vendarle bomo to zimo precej v stiski radi premoga. Mnoge gospodinjke bodo prisiljene rabiti nadomestke mesto onega kuriva, na katero so bile navajene. To velja zlasti za one, ki rabijo po navadi trdi premog (anthracite).

Najboljši kurilni nadomestek, ki je na razpolago je kok (soke). Ker se izkopavanje mehkega premoga vrača zopet k normalnosti, bi po mnenju federalnega rudarskega urada moralo biti mnogo koksa na razpolago. Koks je najčistše kurivo. Ne kadl se, ne ožaja peči in posode, zahteva manj palne kot mehki premog in oddaja hitri enakomerno toploto. Potrebno je pa več prostora v kleti in ve pažnje kot trdi premog.

Nekatere gospodinjke, ki so rabile trdi premog, bodo pa našle potrebno, da kurijo z mehkim premogom. Naj zanetijo vsakikrat male količine tega premoga. Ko se zasuje nov premog na žrjavico, treba paziti na to, da del žrjavice ostane vedno nepokrit, kajti drugače plini, ki jih vročina izganja iz premoga, izpuhtevajo v dimnik, ne da bi se vneli.

V nekaterih krajih, zlasti na deželi, je polno drv, ki se lahko rabijo v pešeh in ognjiščih, urejenih za premog, ob mali preuredbi, ki jo je lahko izvršiti. Najbolj je jednostaven način pa, kako naj se rabi drva v pešeh za premog, je ta, da se poleg drv stavi v peš tudi nekaj premoga. Ta način kurjave proizvaja izdatno vročino. Vsaka vrsta in oblika dr, le da grede noter v peš, more se rabiti s dobrim uspehom, ako jih oddaš s premogom. Drv nikjer ne manjka, zlasti ne na vzhodu; raditega ni nikakega vzroka, zakaj bi kdo moral zmrzovati radi pomanjkanja premoga.

Kameno olje ali petrolej je le kurivo za silo in ga lahko rabimo le tam, kjer je mogoče postaviti posebno napravo, potrebno za kurjavo s to tekočino.

Napad na irskega voditelja. Dublin. — Pred nekaj dnevi je bil izvršen napad na generala Owen O'Duffyja, načelnika irske civilne policije. Napadalec, ki je streljal na generala, je sgrešil svoj cilj in pobegnil.

Kje so carjevi dragulji?

New York, N. Y. — (Federated Press.) — Povest o ruskih kronskih draguljih je zelo dolga. Ljudje, ki čitajo le gotove liste, so prepričani, da so ti dragulji — carska krona, druge krone in razni lišji iz zlata in dragih kamnov, s katerim so se kitili Romanovi zadnjih tristo let — že davno prodani in denar je bil porabljen za vražjo boljševiško propagando. Po vsi Evropi so se plazili boljševiški agenti in prodajali dragulje Romanovcev; celo v Ameriki so bili. Tako so poročali časopisi, ki trdijo, da vedno poročajo resnico.

In kolikokrat so bili dragulji prodani! Vsakokrat, kadar je "padala" sovjetska vlada v Moskvi, so bili dragulji nanovo prodani! Tukaj slede naslovi tozadevnih poročil v resničnostnih listih kakor so poročila prihajala po vrsti: "Lenin prodaja dragulje za rdečo propagando. Biserji poslani brez Nemčijo na holanske trge. Carjevi diamanti na prodaj!" — New York Times, 24. decembra 1919.

"Ruski carski dragulji vtiho-tapljeni v Anglijo. Carjeva krona je na prodaj, ker boljševiki rabijo denar." — New York Tribune, 4. avg. 1920.

"Trgovina z ruskimi kronskimi dragulji odkrita v Ameriki." — New York Tribune, 14. avgusta 1920.

"Biserji ruske carske krone na prodaj v Berlinu." — New York Times, 20. jan. 1921.

"Dragulji mrtvega carja prineseni v Ameriko. Kronski dragulji, katere prodaja sovjetska vlada, bodo mogoče na newyorškem trgu." — New York Times, 4. febr. 1921.

"Angleško-ameriški sindikat dobi carjeve dragulje. Prodani bodo v Ameriki." — New York Herald, 6. marca 1921.

"Italijanski cariniki so našli kos carske krone v kovčegu boljševiškega poslanika. Rdeči delegati so prinesli seboj carjev zaklad." — New York Tribune, 23. marca 1921.

"Tukaj se je izgubilo ekarjevih draguljev v vrednosti \$20.000." — New York Tribune, 3. maja 1921.

"Ruski kronski dragulji zastavljeni v Berlinu." — New York Evening World, 16. januarja 1922.

"Nemški magnat Stinnes dobi ruske kronske dragulje. Berlin poroča, da je Stinnes dobil dragulje za 60 odstotkov njih vrednosti." — New York Times, 16. jan. 1922.

Toliko samo newyorški listi. Ni čuda, da je Lenin obdržal vlado in razširil rdečo propagando po vsem svetu!

Carjevi dragulji, prodani tolikokrat kot je gori poročano, so morali prinesiti boljševiški vladi milijarde in milijarde dolarjev!

Ampak stojte! — Povest še ni zaključena. Zdal pride dodatek k povesti.

List New York Times, ki je tolikokrat poročal o prodaji carskih kronskih draguljev, je v nedeljo 17. septembra prinesel pol strani veliko sliko, posneta po fotografiji. Slika predstavlja ogromno mizo, ki je doela pokrita in nakupljena s kronami, diademi, ovrtnicami in drugimi podobnimi predmeti iz zlata, diamantov, biserjev in drugih dragocenosti. Okrog mize stoji skupina moških. Pod sliko se pa čita sledeče:

"Kronski dragulji pokojnega ruskega carja in carice, ki se cenijo na šestdeset milijard dolarjev in ki so zdaj v rokah sovjetske vlade v Moskvi.

Slika je posneta po fotografiji, ki je ravnokar dospela v Ameriko in katera predstavlja svo zbirko draguljev bivših ruskih vladarjev. (Nato sledi opis posameznih dragocenih predmetov in imena carjev in carice, ki so jih nabavila.) Može, ki stoji okrog zaklada, žigra cena je neizmerna, so upravitelji sovjetske zakladnice in francoski večak, ki je izrekel gori omenjeno vrednost."

Naredi si samsvoj komentar, dragi čitatelj!

BRODARJI V BUFFALU ZASTAVKALI. Buffalo, N. Y. — Tukaj je prenehalo z delom več brodarjev, da siravno je stavka napovedana šele s prvim oktobrom. Brodarji izjavljajo, da so ostali doma, ker ne marajo, da jih stavka zajame proč od njihovega doma.

Smrtne nezgode v premogorovih v l. 1921. New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Rudarski urad je izdal statistiko o smrtnih nezgodah v premogovnikih Združenih držav v tekom leta 1921. Iz iste je razvidno, da je v tem letu umrlo valed nezgod znotraj ali okoli premogovnikov 1.973 ljudi. To bi bilo za 298 smrtnih nezgod v premogovnikih, kot l. 1921.

Zalibog pa to ne pomenja, da je tudi razmerje smrtnih nezgod padlo. Treba pomisliti, da je l. 1921 produkcija premoga valed splošne industrijske depresije znatno padla, namreč za 23 in pol od sto nasproti prejšnjemu letu. To pomenja, da je razmerje manjše produkcije dvakrat tako veliko kot ono manj nezgod. U. S. Geological Survey cenil, da se je l. 1921 izkopalo okoli 494 milijonov premoga — 407 milijonov ton mehkega in bituminoznega premoga in 87 milijonov ton trdega premoga (antracita). L. 1920 pa se je izkopalo 64 milijonov ton premoga — 556 milijonov mehkega in 89 trdega premoga. Razmerje smrtnih nezgod k izkopanemu premogu je torej znašalo 3.99 na milijon ton v l. 1921 nasproti le 3.52 za milijon to v prejšnjem letu.

Paslabšane varnostne razmere v onih jamah bituminoznega premoga, ki so počivale večji del leta, so brezdomno pripeljele k povišanju razmerja smrtnih nezgod. Za vsakih 251.000 ton izkopanega premoga je l. 1921 umrl po en premogar.

Ceni se, da je bilo leta 1921 zaposlenih v izkopavanju premoga 750.000 ljudi nasproti 780.000 v prejšnjem letu.

Razveseljivo je, da ni bilo večjih nezgod, kjer bi pomrlo mnogo ljudi naenkrat. Le v petih nezgodah je pomrlo po pet ali več ljudi, vsega skupaj 34. To je pripisati uspešnemu prizadevanju federalnih in državnih rudarskih oblasti in varnostnih organizacij v premogovnikih za reševanje v slučajih eksplozij in ognja, ki so svoj čas zahtevali ogromno žrtv.

Nadomestno kurivo. New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Dasi je premogarska stavka končala, vendarle bomo to zimo precej v stiski radi premoga. Mnoge gospodinjke bodo prisiljene rabiti nadomestke mesto onega kuriva, na katero so bile navajene. To velja zlasti za one, ki rabijo po navadi trdi premog (anthracite).

Najboljši kurilni nadomestek, ki je na razpolago je kok (soke). Ker se izkopavanje mehkega premoga vrača zopet k normalnosti, bi po mnenju federalnega rudarskega urada moralo biti mnogo koksa na razpolago. Koks je najčistše kurivo. Ne kadl se, ne ožaja peči in posode, zahteva manj palne kot mehki premog in oddaja hitri enakomerno toploto. Potrebno je pa več prostora v kleti in ve pažnje kot trdi premog.

Nekatere gospodinjke, ki so rabile trdi premog, bodo pa našle potrebno, da kurijo z mehkim premogom. Naj zanetijo vsakikrat male količine tega premoga. Ko se zasuje nov premog na žrjavico, treba paziti na to, da del žrjavice ostane vedno nepokrit, kajti drugače plini, ki jih vročina izganja iz premoga, izpuhtevajo v dimnik, ne da bi se vneli.

V nekaterih krajih, zlasti na deželi, je polno drv, ki se lahko rabijo v pešeh in ognjiščih, urejenih za premog, ob mali preuredbi, ki jo je lahko izvršiti. Najbolj je jednostaven način pa, kako naj se rabi drva v pešeh za premog, je ta, da se poleg drv stavi v peš tudi nekaj premoga. Ta način kurjave proizvaja izdatno vročino. Vsaka vrsta in oblika dr, le da grede noter v peš, more se rabiti s dobrim uspehom, ako jih oddaš s premogom. Drv nikjer ne manjka, zlasti ne na vzhodu; raditega ni nikakega vzroka, zakaj bi kdo moral zmrzovati radi pomanjkanja premoga.

Kameno olje ali petrolej je le kurivo za silo in ga lahko rabimo le tam, kjer je mogoče postaviti posebno napravo, potrebno za kurjavo s to tekočino.

Smrtne nezgode v premogorovih v l. 1921.

New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Rudarski urad je izdal statistiko o smrtnih nezgodah v premogovnikih Združenih držav v tekom leta 1921. Iz iste je razvidno, da je v tem letu umrlo valed nezgod znotraj ali okoli premogovnikov 1.973 ljudi. To bi bilo za 298 smrtnih nezgod v premogovnikih, kot l. 1921.

Zalibog pa to ne pomenja, da je tudi razmerje smrtnih nezgod padlo. Treba pomisliti, da je l. 1921 produkcija premoga valed splošne industrijske depresije znatno padla, namreč za 23 in pol od sto nasproti prejšnjemu letu. To pomenja, da je razmerje manjše produkcije dvakrat tako veliko kot ono manj nezgod. U. S. Geological Survey cenil, da se je l. 1921 izkopalo okoli 494 milijonov premoga — 407 milijonov ton mehkega in bituminoznega premoga in 87 milijonov ton trdega premoga (antracita). L. 1920 pa se je izkopalo 64 milijonov ton premoga — 556 milijonov mehkega in 89 trdega premoga. Razmerje smrtnih nezgod k izkopanemu premogu je torej znašalo 3.99 na milijon ton v l. 1921 nasproti le 3.52 za milijon to v prejšnjem letu.

Paslabšane varnostne razmere v onih jamah bituminoznega premoga, ki so počivale večji del leta, so brezdomno pripeljele k povišanju razmerja smrtnih nezgod. Za vsakih 251.000 ton izkopanega premoga je l. 1921 umrl po en premogar.

Ceni se, da je bilo leta 1921 zaposlenih v izkopavanju premoga 750.000 ljudi nasproti 780.000 v prejšnjem letu.

Razveseljivo je, da ni bilo večjih nezgod, kjer bi pomrlo mnogo ljudi naenkrat. Le v petih nezgodah je pomrlo po pet ali več ljudi, vsega skupaj 34. To je pripisati uspešnemu prizadevanju federalnih in državnih rudarskih oblasti in varnostnih organizacij v premogovnikih za reševanje v slučajih eksplozij in ognja, ki so svoj čas zahtevali ogromno žrtv.

Nadomestno kurivo. New York. (Jugoslavanski oddelek F. L. I. S.) Dasi je premogarska stavka končala, vendarle bomo to zimo precej v stiski radi premoga. Mnoge gospodinjke bodo prisiljene rabiti nadomestke mesto onega kuriva, na katero so bile navajene. To velja zlasti za one, ki rabijo po navadi trdi premog (anthracite).

Najboljši kurilni nadomestek, ki je na razpolago je kok (soke). Ker se izkopavanje mehkega premoga vrača zopet k normalnosti, bi po mnenju federalnega rudarskega urada moralo biti mnogo koksa na razpolago. Koks je najčistše kurivo. Ne kadl se, ne ožaja peči in posode, zahteva manj palne kot mehki premog in oddaja hitri enakomerno toploto. Potrebno je pa več prostora v kleti in ve pažnje kot trdi premog.

Nekatere gospodinjke, ki so rabile trdi premog, bodo pa našle potrebno, da kurijo z mehkim premogom. Naj zanetijo vsakikrat male količine tega premoga. Ko se zasuje nov premog na žrjavico, treba paziti na to, da del žrjavice ostane vedno nepokrit, kajti drugače plini, ki jih vročina izganja iz premoga, izpuhtevajo v dimnik, ne da bi se vneli.

V nekaterih krajih, zlasti na deželi, je polno drv, ki se lahko rabijo v pešeh in ognjiščih, urejenih za premog, ob mali preuredbi, ki jo je lahko izvršiti. Najbolj je jednostaven način pa, kako naj se rabi drva v pešeh za premog, je ta, da se poleg drv stavi v peš tudi nekaj premoga. Ta način kurjave proizvaja izdatno vročino. Vsaka vrsta in oblika dr, le da grede noter v peš, more se rabiti s dobrim uspehom, ako jih oddaš s premogom. Drv nikjer ne manjka, zlasti ne na vzhodu; raditega ni nikakega vzroka, zakaj bi kdo moral zmrzovati radi pomanjkanja premoga.

Kameno olje ali petrolej je le kurivo za silo in ga lahko rabimo le tam, kjer je mogoče postaviti posebno napravo, potrebno za kurjavo s to tekočino.

Napad na irskega voditelja. Dublin. — Pred nekaj dnevi je bil izvršen napad na generala Owen O'Duffyja, načelnika irske civilne policije. Napadalec, ki je streljal na generala, je sgrešil svoj cilj in pobegnil.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2657-89 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Podporna Jednota

Izhaj. 17. junija 1907 v drжавi Illinois.

Izričevalni odbor:

UPRAVNI ODESK:

Preradnik Vincent Calahar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 52, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jaka Zavertnik, upravitelj glasila Filip Gedin.

FOROTNI ODESK:

John Underwood, predsednik, 406 W. Hay St., Springfield, Ill., Marth

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Claridge, Pa. — Stavka pri nas se vedno nadaljuje, zavedno delavstvo se trdno drži v vrstah, veliko pa jih je tudi šlo delat v unijske rove. Nekateri so se morali podati s trebihom za kruhom, ker od sijajne "zmage" za Westmoreland in Fayette okraja ne morejo živeti. Čitatelji Prosvete se še spominjajo začetka stavke, kako veliko nasprotnikov je bilo čez našo naselbino. Nekateri rojaki so se hudovali, češ, da je temu kriv tedanji dopisnik John Batich radi njegovih šalčjih dopisov. Jaz ne mislim, da bi bil s tem kaj zakrivil in tako je gotovo tudi mislil sam, ker sicer bi se ne bil podpisal s polnim imenom. Bil sem vedno mnenja, da so naši rojaki dopisniki vse preveč sigurni zmage.

Pri vsem tem moramo vedeti, da je pravilno če kdo agitira za tako dobro stvar, za stavko ne agira nikdar preveč, saj iz stavk imamo o tem izkušnje, da se nikoli ni manjkalo stavkokažev.

Najbolj nas je še žalostilo to, ko smo videli, da celo iz prej organiziranih naselbin prihajajo stavkokaži opravljati delo. Pred nedavnim se je podajal stavkokaž v staro domovino in to mi je povedal o sebi, pa sem ga hitro odslovil. Hotel se mi je sicer predstaviti kot prijatelj, to da v tem se je zmotil.

Prej sem že rekel, da agitacije za dobro stvar ni nikdar preveč, a pri tem ni rečeno, da tudi za sabljanje brez potrebe ni nikdar odveč. Dopisnik iz Eksporta, Pa., nas je napadel kot za najbolj zagrizene in nezavedne rojake, ostali dopisniki so ga v tem precej posnemali. Claridgeani in zopet Claridgeani so bili neprestano na vrsti, kateri pa so še dovolj začasno storili svojo dolžnost, le da bi jo bili vsi tako. — Frank Jar-taj.

Gilbert, Minn. — Dobil sem v roke Kazimirjevo "Edinost", list, ki izhaja komaj trikrat na teden, a mu še takrat primanjkuje resničnega gradiva za javnost in priobčuje vse "resnicoljubne" dopise, ki jih poročajo pravi katoličani. V dopisu sem videl, kako se neki "katoličan" s svetlo jezo letova dopisnika iz Gilberta, po katerega pisanju sklepam, da sodi mene. Zatrjuje, da sem dal dopis v Prosveto, št. 194, ki se tiče "častitega" gospoda dr. Srečkota Zamjena, ki je bil še prokratek.

Notri piše, da pri Prosveti ne pomislijo nič, temveč samo objavo stvar. Rad bi pokazal, da je bil oni dopis iz št. 194 neresničen, toda ne gre. Vse zapisano je bilo resnično in ne samo to, celo dosti več, kot je dopisnik dal v javnost, ker dopisnik je videl mnogo naš svoje oči. Dopisnik v številki 194 Prosvete je bil sam pod oknom hiše onega večera, ko se je doktor pripeljal s avtomobilom in tekkel v hišo. Vse je videl, kaj se je v hiši vršilo.

Katoličan pravi, da sem pribežal iz Elyja sem, s čemur bi me rad postavil v slabo luč. Rojaki na Elyju se lahko oglašajo, če sem ostal komu kaj dolžan, ali če me je kdo podil iz Elyja. Kar oglašajo naj se za to. Ne vem, če kako bi me bil "katoličan" obrekoval, ko bi ne jaz bil takoj kupil svoje hiše. Mene misli, ko pravi, da "dopisnik ni slišal nobene pridige od misijonarja" in to je resnica, kajti jaz jo res nisem slišal, oni, ki je v resnici dal dopis v Prosveto, jo pa je. Dobro znam, da se je udeležil par misijonskih pridig.

Ta mož, "dober katoličan", tudi obrekuje moje otroke, mene, da jim delam krivice, ker jim ne dam prilike, da bi prejeli svete zakramente, tudi mojega očeta, ki je več let počivoval v zemlji, ne pusti v miru, s čemur pokazuje, da ima res vse slabe lastnosti, ki jih je mogoče dobiti pri "vernem katoličanu". Če je kak katoličan, naj pusti pri miru vsaj pokojnika O dopisniku iz naše naselbine pravi, da bo utrdil zaupanje v dr. Srečkota Zamjena s takim pisanjem. Kolikor sem jaz videl, vem da se ne spodobi, najmanj pa se g.dr. Srečkota Zamjena. Ne bom več pisal o njem, posebno v etirih ne, kjer nisem prepričan o resničnosti, četudi bi še lahko naznačil celo stran, kakor pravi katoličan v "Edinosti". O mojih otrokih hiti trditi, da niso krivi, pa ne, da bi jim rad prišel bota. Prepozno je, kar kar pride naj in pokazal mu bom rojstne liste. Sploh pa mi je všečno; kaj

raznaša v svetu, če trdi, da so otroci 10krat kršeni ali nobenkrat. To se ne spodobi katoliškemu možu.

Ali morda dopisnik misli, če se podpisuje za katoličana, da bo potem smatral vsako vse za verjetno, kar pisari? Če bi res pisal resnične stvari, tedaj bi se lahko podpisal s polnim imenom. Jaz se ne bojim priti s polnim imenom in če dopisnik dvomi, dali poročam resnice, naj se kar posluži sodišča.

Na vsak način bi rad dopisnik uničil onega, ki se je upal pisati resnico, dr. Srečkota Zamjena pa bi rad postavil visoko in ga utrdil, da bi nihče ne dvomil o njem. Napisal sem sedaj, kofikir lahko dokažem, odgovoril pa mu bom lahko še drugič, saj toliko imam še, da bom lahko dal za papir, znamke, pa mi bo kot dober katoličan lahko kupil dopisnik s svojimi "tavičenti". Imeti bi pač moral kaj usmiljenja do revežev kot dober katoličan. Prebrisan dopisnik, ki ve, da sem pribežal iz Elyja, Minn., naj gleda, da bo i mel toliko korajže in ne tičat v kotu in se pokaje s svojim imenom. Če bi bil hotel, bi bil lahko še ostal v Elyju in tu ni govora o kakem begu. Pride naj s imenom na dan, da se bova lahko tudi ustmeno dogovorila, koliko je bilo v njegovem dopisu resnica, potem pa bi dala v list, da bodo čitatelji vedeli, kako "resnico" znaajo poročati dobi katoličani.

Prihodnjič naj poroča resnico in bati se mu ne bo treba pred nikomur. — Ferdinand Pirc.

SLIKE IZ NASELBIN.

Detroit, Mich. — Kar se tiče dela, je bilo sedaj par mesecev še povojno, sedaj pa se je izpremenilo, ker je Ford zaprl svoje tovarne dne 16. septembra. Samo v Detroitu je vrgel na cesto 75.000 delavcev in kolikor je še drugod prizadetih od njega, se lahko računa na 250.000 skupaj. Taka je moč enega samega kapitalista.

Ko delavci zastavkajo, tedaj tako nastopi administracija in vsi nasprotniki delavstva, vzdignejo se in pravijo, da publika trpi. Tako udarijo po stavkarjih, sedaj pa, ko je njihov tovarni, kapitalist, udaril po delavstvu in vrgel na cesto 250.000 delavcev, ne da bi vprašal, koliko bodo trpele njihove družine vsled tega, je vse dobro.

Kapitalisti bodo tako postopali z nami, dokler ne bomo politično organizirani in združeni. Pa ne združeni kot smo sedaj, ko nas je kakih pet ali še več delavskih strank, ki udarjajo druga čez drugo, čas je, da se vse te stranke združijo in gredo skupno v fronto v jeseni ter volijo skupno delavske kandidate. Treba je, da dobimo na vlado take, ki bodo delali v korist delavstva in ne bodo se nam godile krivice kot se godijo sedaj.

Rojakom iz Detroita in okolice naznanjam, da bo naš slovenski socialistični klub priredil veselico z vinako trgovijo in več drugih zabavnih točk. Ni treba pozabiti, da bomo imeli dekleta, violončarke, ki vas bodo lovile, če boste kradi grozdje. Igrala bo izvrstna godba rojaka Aubeljana, to je tamburaški zbor. Zastopane bodo pristne kranjske klobase in lahke pijače za prilivanje ne bo manjkalo. Na videženje torej v nedeljo dne 8. oktobra ob dveh popoldne v Hrvaškem domu na Kirby Ave. 1329. — Josip Ivec.

Franklin, Kans. — Žalostnih razmer, ki so zavladale v Kansasu smo se že morali nekako privaditi, da prav nič ne mislimo na kaj bolj vesele čase. Pred stavko smo v naši naselbini večkrat priredili kak piknik ali drugo zabavo, da smo imeli vsaj nekaj uric brezskrbnega življenja in se po domače zabavali med svojo. Sedaj tudi s piknikom ne bo nič dalj časa in drugega izhoda za kako zabavo nimamo, kot da priredimo večkrat kak gostijo, za kar se lepih rožic v Kansasu ne manjka. Tako gostijo smo imeli 9. septembra, ko sta se ukonila "zakonskemu jarmu" rojaka John Pever in Mary Bistan. Poroka se je vršila v Kansas Cityju, odkoder sta se novoročena pripeljala v Franklin, Kans., k svojim staršem in bratom. Povabila sta skupaj vse svoje prijatelje in znanee. Očka in mamica starejšini sta nas izbornu pogostila. Speli smo menda vse narodne pesmi iz stare domovine in šele proti jutru se pričeli razhajati.

Z veseljem se bomo spominjali "ohceti" Bistanovih, katerim želimo obilo uspeha v zakonskem stanu. — Poročevalka.

Camp Shumway, Colo. — Ni ga glaslo iz naše naselbine, zato hočem jaz malo popisati razmere v tukajšnjem Huerfano okraju. Radi dela je slabo; ker ne morejo dobiti zadostnega števila vozov za prevoz in jame so napolnjene tako, da človek zasluži komaj toliko, da ne strada. Rojakom torej ne svetujem, da bi hodili v Colorado, ker tu je težko dobiti delo; če se bo kaj položaj izboljšal, bom o tem še objavil v Prosveti.

Stavka je končana in zmagali smo. Vendar koleradski rudarji, kolikor nas je bilo na stavki, nismo dobili drugega kakor staro mendo za stavkokaže. Mi hodimo s trebihom za kruhom, in če kdo izmed nas dobi delo, so pogoji taki, da bi se človek razjokal. Tistim, ki so garali za kompanijako delo ali boljše pogoje, čast da so pomagali preprečiti "check off" in pripoznanje organizacije rudarjev v Colorado. Kolikor nas je stavkarjev hodilo s glavo pokonci, ne tako kot oni, ki so garali in ukradli sebi in nam malo boljše zaslužek. V tla gledajo, a to še ni vse. Pri prihodnjih volitvah se hočejo pogrezati še vedno v blato in voliti one, ki so privilegirani tlačitelji delavskega razreda, republikanški debelusi.

Rojaki, zbudite se, da ne bo prepozno in spravite se v vrste, da bomo pri prihodnjih volitvah v novembu izvolili naše delavske kandidate. Za gubernorja v Colorado kandidira William E. Sweet in na vsa druga mesta za državo in okraje so določeni delavski kandidati. — Steve Kotman.

Canonburg, Pa. — Po tukajšnjih tovarnah so nam s prvim septembrom povišali plače od 10 do 20 odstotkov. Ne vem, kako to doni gospodom kapitalistom, ki so bili primorani to storiti, ko so se rudarji v tej okolici po sprejemu cleveandske pogodbe vsi vrnili nazaj na delo.

Kdor z odprtimi očmi opazuje razvoj današnjih razmer, med delavstvom in kapitalisti, mora priznati, da se razmere za delavstvo, daš so slabe, še čedalje slabšeje. To ne velja samo za en kraj, eno državo ali kontinent, po vsem svetu je tako. Plača v starih časih je bila odmerjena delavcem na podlagi dobička od proizvodnega blaga. Če bi primerjali dobičke iz starih časov s dobički današnjih dni, pronašli bi veliko razliko in da v ogromni meri gre ves dobiček od proizvedenega blaga samo v žepu nekaterim kom. Vse bogastve na ta način poseduje nekaj posameznikov, medtem, ko imajo milijoni delavcev, ki so edini do bogastva upravičeni, prav nizke plače.

Resnica je, da so danes delavci nekaj boljše plačani kot so bili nekdaj, toda s tem še ni rešeno, da dobijo tudi večji del od dobička za proizvedeno blago ali dovršeno delo. Danes so tudi življenjski stroški toliko dražji in sploh je cena življenjskim potrebščin narasla tako, da je povprečna plača delavca še daleč pod razmerami današnjih zahtev. Kdor hoče preživljati sebe in svojo družino, mora imeti dandanes že precejšen zaslužek, če pa tega ni, si pomaga na kakoršen koli način. S silo si nekateri pomagajo do denarja, reveži si v obupu pomagajo z zadnjim in zaldejo na nepoštena pota, čeravno so bili dotlej vedno poštenjaki. Ali naj dodajmo njih, da so začeli na slaba pota? Razmere so krive, ki so jih pahnilo prvo v revščino in obup, iz česar pa so si reveži okusili pomagati na "nepošten" način.

Siromaštvo je nekaj zadnjega in vsak se mu izogiblje kakor more. Zavedni delavci se zavedajo, da bodo tam večji reveži, čimbolj bodo izkoriščani po kapitalistih in tako se hite organizirati, da se dovolj močni za odpor proti navalu mogotcev, ki so, žal, veliko bolj in dosledno organizirani kot delavci.

Po današnjem sistemu bi bilo mnogo umetnejše, da bi se odpravila vsaka nadprodukcija na svetu: prepovedano bi moralo biti mogotcem združevanje in skupno nastopanje napram ljudstvu. Kapitalističnemu, medsebojno zvezanemu in dogovorjenemu razredu, ni težko narediti javnosti, po kakim ceni mora kupovati izdelke, svojevoljno lahko postavljajo ceno surovinam, ki jih nakupuje od poljedelcev in vias ali niza plačo delavstvu. Če je v industriji nadprodukcije, podjetniki enostavno odslavijo delavstvo in tako so revne družine na cesti.

Vse to mora biti odpravljeno, da nekateri trdijo, da je nemogoče. Mogoče je! Še par mesecev in vråile se bodo volitve, s čim-

stična stranka ima letoš polno kandidatsko listo in dolžnost vsakega zavednega delavca je, da se posluži svojega najboljšega orožja — glasovnice. Drugo izvrstno orožje za odpravo krivičnega reda je delavsko časopisje in ako hočemo pri prihodnjih volitvah doseči velik uspeh, moramo čitati in podpirati take liste, ki v resnici hočejo delavstvu pomagati do zmage. To sta naša dva lista Prosveta in Proletarec, delavska lista, ki ne podpira kandidatov delavstvu sovražnih strank.

Pogoji za dosego boljših razmer za nas so torej odvisni od nas samih. Le od nas je leželo, kako bomo pri prihodnjih volitvah glasovali.

Sporočam žalostno vest, da nam je dne 1. septembra umrla nagle smrti sestra tukajšnjega društva Postojnska jama, št. 138 SNPJ Marija Cur. Društvo ji je položilo na grob kršen venec ter se udeležilo njenega pogreba, ki se je vršil dne 4. septembra na tukajšnjem narodnem pokopališču, polnoštevilo. Bil je to krasen spreved s "Aleksander" godbo na čelu.

Pokojnica astra je bila vzorna, delavna ženska ter vestna družica svojemu soprogu. Bila je vselej nareva, v družbi dotipna in izredno gostoljubna. Bila je oni pravi značaj žene mehkega in usmiljenega srca.

Pokojnica tu zapuše pet bratov in štiri sestre, žalujodega soproga in gojenko. Naj počiva v miru in lahka naj ji bo ameriška semlja. Družini po pokojnici izrekamo naše iskreno sočasje. — John Koklich.

RAZNA NAZNANILA.

Royal, Pa. — Posvilam vse članove društva št. 363 SNPJ, ki so se odselili iz tega mesta, da tako pisejo po prestopne liste, da morem vse potrebne uravnati prej kot oddam družbene stvari, kajti nič se ne ve, če li bo še kdo ostal tukaj ali ne. Stavka se namreč nadaljuje in ne vemo, koliko časa se bo še. Toliko v naznanilo vsem članom tega društva. — Martin Spolar, tajnik.

Moon Run, Pa. — Opozorjam članove društva Dobri bratje, št. 88 SNPJ v Moon Runu, Pa., da se bolj vedno udeležujejo državnih sej, ki se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu. Plačata radno svoj assessment. Nekateri kakor bi našli ne hoteli plačati pred 25. v mesecu, kar vem, da bi lahko plačali prej.

Nekateri člani se izgovarjajo, da ne plačajo prej assessmenta, da naj naj pridem k njim na dom in kolektam. Tako res ne prinesejo assessmenta in ko pride 25. v mesecu, ko je treba delati poročilo, je treba, da šele hodim po hišah in kolektam assessment. Drugi se izgovarjajo, da ne morejo plačati in naj jaz sanja s kolektam, na kar pa jim odgovorim, da jaz tega ne morem storiti, ker jaz delam ravnotako kot drugi in tudi moj zaslužek ni boljši od zaslužkov drugih. Ravnotako kot oni sem bil jaz pet mesecev na stavki in to morate upoštevati.

Odsedaj naprej ne bom od nikogar več terjal, še manj pa za koga zakladal. Kdor ne bo plačal assessmenta do 25. v mesecu, ga bom suspendiral, ne osiraje se pri tem na kako samero.

V Prosveti sem opazil priobčenih nekaj krajevskih društev, ki so sprejela od našega društva podporo za bojne člane, kar pa ni bilo priobčeno. Zakaj ne? Na vse prošnje, kolikor smo jih prejeli v tem listu, od krajevskih društev, smo darovali nekaterim več, drugim manj, vzemsi na eno prošnjo. To je bila prošnja iz Bridgeporta, O., ki je bila neuradna in tako tudi zavrnjena.

To pišem radi tega, da ne bo kdo mislil, da nisem denarja odposlal, kot je sklenilo društvo. Zato posilam vsa krajevna društva, ki so poslala tako prošnjo za podporo naše društvo in je bilo prejeto, ugodeno ter niso tega priobčili v glasilo, naj se mi javijo, da se vem ravnati, če se je slučajno izgubila denarna nakaznica (money order) imam še vsa poštna potrdila, zato se denar lahko zahteva nazaj, v slučaju, da se je izgubil. — Frank Močnik, tajnik.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Joliet, Ill. — Naznanjam članom društva št. 115 SNPJ v Jolietu, Ill., da je članstvo na redni seji dne 17. septembra sklenilo vzpostaviti svojo medčlansko zabavo dne 30. septembra ob sedmi uri zvečer v prostorih KSKJ. Tem potem ste nam prostorni člani našega društva, da se zagotovo udeležite te medčlanske zabave. Dovoljeno vam je pripeljati s seboj svoje družine in fantom svoje izvoljenke, nikakor pa ni dovoljen vstop nikomur, ki ni član SNPJ, ne osiraje se na to, kdo je. S tem vabi naše društvo člane društva sv. Barbare, št. 189, da se udeležijo, če koga vesel. — Fred Fertin, tajnik.

Renton, Pa. — Naše društvo št. 400 SNPJ v Rentonu, Pa., vabi tem potem vse svoje člane kakor tudi druge rojake v naselbini in bližnji okolici, da se udeležijo naše prve skupne veselice s tukajšnjim društvom SSPZ. Namen omenjene veselice je, pomagati druženim blaginjam omenjenih društev iz sedanjih finančnih kriz. Ples prične točno ob šestih in traja do 12. zvečer. Prireditelj se vrši v soboto dne 30. septembra. Izšla bo izvrstna godba na pihala, s čemur bo ustrezno vsem plesalčinam, za druge pa bo preskrbel in v izvoljeni odbor. Torej vsi na videnje v soboto

dne 30. septembra v tukajšnji unijski dvorani. Ujudno vabi — odbor.

Springfield, Ill. — Društvo št. 47 SNPJ priredi plesno veselico dne 7. oktobra t. l. ki prične ob osmi uri zvečer. Veselica se bo vršila v Slovenskem narodnem domu. Ujudno vabimo vse rojake v Springfieldu in okolici ter iz sosednjih naselbin, da posetite veselico. Nikomur ne bo žal, kdor se bo veselice udeležil, kajti na razpolago bodo različne dobrote za lačne in jejne, za plesalčine pa dobra godba. Vstopnina za moške je 50c, ženske in dekleta pa so vstopnine proste. Za obilno udeležbo se priporoča — odbor društva št. 47.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of "Prosveta", published daily at Chicago, Illinois, for October 1, 1922.

State of Illinois, County of Cook, ss: Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Philip Godina, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Prosveta"; and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 441, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: Slovenska Narodna Podgorica Jednota, 2657 St. Lawrence Ave. Editor: Joseph Lavrentic, 2657 St. Lawrence Ave. Managing Editor: Joseph Lavrentic, 2657 St. Lawrence Ave. Business Manager: Philip Godina, 2657 St. Lawrence Ave.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding one percent or more of the total amount of stock.) 27,823 members of Slovenska Narodna Podgorica Jednota, Fraternal organization, 1447-49 St. Lawrence Ave., Chicago, Illinois. Vilmosa Ginkler, president, 2657 St. Lawrence Ave., Chicago, Ill. Mark Turk, secretary, 2657 St. Lawrence Ave., Chicago, Ill. John Vucelja, treasurer, 2657 St. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stocks, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 10,824. (This information is required from daily publications only.) PHILIP GODINA, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 28th day of September, 1922.

(SEAL) R. A. CEFER, Notary Public.

(My commission expires April 21, 1923.)

POZOR!

Čenjenim Slovanom naznanjam, da sem se preselil v lastni

RIVERSIDE HOTEL

1200 River Ave. na vogalu Pine St.

polg Heins tovarne. Pittsburgh, Pa.

Na razpolago imam vedno čiste sobe, sveža in okusna jedila in vsakovrstne pijače.

Rojakom in snancem so tople priporočam.

FRANK ERZEN, Prop.

Phone Cedar 9533.

COLUMBIA CLOTHING STORE

je velika moderna trgovina s moškimi oblekami in sprav. Raznovrstna obuvala, klobuki in kape vedno najnovejše vrste. Vse kar v naši trgovini kupite je jamčeno, ako vam ni všeč kupljeno blago dobite denar povrnen. Pridite in se prepričajte. Govorimo slovenski jezik.

COLUMBIA CLOTHING STORE, Inc.,
121 W. Lake St., Chicago, Minn.

KNJIGE KNJIŽEVNE MATICE S. N. P. J.

Književna matica Slovenske narodne podporne jednote je izdala in ima v zalogi sledeče knjige:

Slovensko-angleška slovnica. Dodatek raznih koristnih informacij. Fina trda vezba. Cena \$2.00 s poštnino vred.

Jimmie Higgins. Spisal Upton Sinclair, poslovenil Ivan Molek. Povest iz življenja ameriškega proletarijata za časa velike vojne. Trda vezba. Cena \$1.00 s poštnino vred.

Zajedalc. Spisal Ivan Molek. Povest iz doslej skritega kosa življenja slovenskih delavcev v Ameriki. Trda vezba. Cena \$1.75 s poštnino vred.

Zakon biogenexije. Spisal Howard J. Moore, poslovenil J. M. Zelo podučna knjiga, ki tolmači mnoge naravne zakone in pokaže, kako se splošni razvoj ponavlja pri posamezniku fizično in duševno. S slikami. Trda vezba. Cena \$1.50 s poštnino vred.

Zadnji dve knjigi, naročeni skupaj, dobite za tri dolarje. Vse štiri knjige za šest dolarjev. Vredne so!

Naročbe, s katerimi je poslati denar, sprejema

Književna Matica
2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Rojaki, ki bivajo v spodaj omenjenih naselbinah, lahko kupijo knjige po isti ceni od sledečih naših zastopnikov:

CLEVELAND, O.
Frank Černe, trgovina z urami in zlatnino, 6033 St. Clair Ave.
William Sitter, trgovina z urami in zlatnino, 5805 St. Clair Ave.
Ludvik Medvedšek, 1140 Norwood Rd.
DETROIT, MICH.
Anton Jurca, 1529 Cortland Ave.
CHISHOLM, MINN.
Frank Klun, tajnik društva št. 110 SNPJ.
JOHNSTOWN, PA.
Andrej Vidrich.
OHIO.
Anton Jankovič, ki obišče vse naselbine.
ZAPAD.
Frank Richter, ki obišče vse naselbine.

OFICIJELNA NAZNAJILA S. N. P. J.

RAČUN

med jednoto in društvi za mesec
avgust 1922.

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila: Isplačila:

Vplačila:		Isplačila:	
Štev.	Ime	Štev.	Ime
1	12.25	1	12.25
2	12.25	2	12.25
3	12.25	3	12.25
4	12.25	4	12.25
5	12.25	5	12.25
6	12.25	6	12.25
7	12.25	7	12.25
8	12.25	8	12.25
9	12.25	9	12.25
10	12.25	10	12.25
11	12.25	11	12.25
12	12.25	12	12.25
13	12.25	13	12.25
14	12.25	14	12.25
15	12.25	15	12.25
16	12.25	16	12.25
17	12.25	17	12.25
18	12.25	18	12.25
19	12.25	19	12.25
20	12.25	20	12.25
21	12.25	21	12.25
22	12.25	22	12.25
23	12.25	23	12.25
24	12.25	24	12.25
25	12.25	25	12.25
26	12.25	26	12.25
27	12.25	27	12.25
28	12.25	28	12.25
29	12.25	29	12.25
30	12.25	30	12.25
31	12.25	31	12.25
32	12.25	32	12.25
33	12.25	33	12.25
34	12.25	34	12.25
35	12.25	35	12.25
36	12.25	36	12.25
37	12.25	37	12.25
38	12.25	38	12.25
39	12.25	39	12.25
40	12.25	40	12.25
41	12.25	41	12.25
42	12.25	42	12.25
43	12.25	43	12.25
44	12.25	44	12.25
45	12.25	45	12.25
46	12.25	46	12.25
47	12.25	47	12.25
48	12.25	48	12.25
49	12.25	49	12.25
50	12.25	50	12.25
51	12.25	51	12.25
52	12.25	52	12.25
53	12.25	53	12.25
54	12.25	54	12.25
55	12.25	55	12.25
56	12.25	56	12.25
57	12.25	57	12.25
58	12.25	58	12.25
59	12.25	59	12.25
60	12.25	60	12.25
61	12.25	61	12.25
62	12.25	62	12.25
63	12.25	63	12.25
64	12.25	64	12.25
65	12.25	65	12.25
66	12.25	66	12.25
67	12.25	67	12.25
68	12.25	68	12.25
69	12.25	69	12.25
70	12.25	70	12.25
71	12.25	71	12.25
72	12.25	72	12.25
73	12.25	73	12.25
74	12.25	74	12.25
75	12.25	75	12.25
76	12.25	76	12.25
77	12.25	77	12.25
78	12.25	78	12.25
79	12.25	79	12.25
80	12.25	80	12.25
81	12.25	81	12.25
82	12.25	82	12.25
83	12.25	83	12.25
84	12.25	84	12.25
85	12.25	85	12.25
86	12.25	86	12.25
87	12.25	87	12.25
88	12.25	88	12.25
89	12.25	89	12.25
90	12.25	90	12.25
91	12.25	91	12.25
92	12.25	92	12.25
93	12.25	93	12.25
94	12.25	94	12.25
95	12.25	95	12.25
96	12.25	96	12.25
97	12.25	97	12.25
98	12.25	98	12.25
99	12.25	99	12.25
100	12.25	100	12.25

MATTHEW J. TURK, gl. tajnik.

IZ URADA PREDSEDNIKA GLAV. POROT. ODESKA.

Pri društvu "Jelačić" št. 440, v Robinson, Pa., je prišlo do homatij, v teku katerih je bil brat Anton Poje prikrajšan za vsoto \$20.00 na bolniški podpori, ter sta bila pozneje, on in tudi njegova soproga, sestra Angela Poje, izključena iz društva in Jednote.

Afersa se je pričela meseca marca t. l. Vse moje prizadevanje, da bi jo rešil in izravnil, je bilo zaman in brez uspeha. V sporazumu s ostalimi odborniki glavnega izvršnega odbora se je pooblastilo br. Andrew Vidriha, glavnega podpredsednika, da naj on na licu mesta vse preiše in poroča glavnemu protinemu odboru. Brat Vidrih je poverjeno nalogo izvršil izvrstno in temeljito. To naj bo na tem mestu v njegovo zadovoljenje omenjeno.

Na podlagi te preiskave in poročila br. Vidriha je glavni protin odbor sprejel v tej zadevi sledeče sklepe:

"Prvič, da se bratu Poje zadržana bolniška podpora nakaže in izplača.

Drugič, da se brat Anton Poje sprejme nazaj v društvo in Jednoto, če poravnava tekoči in zastali assessment do 25. oktobra ali prej.

Tretjič, da se sprejme nazaj v društvo in jednoto tudi sestra Angela Poje, soproga Anton Poje, pod enakimi pogoji kot njenega soproga.

Četrtič, da se opozori društvu št. 440, da če bode še v katerem slučaju postopalo kot je v tem, se bo z njim postopalo v smislu pravil. Da se je društvu sedaj odpustilo, je varok, ker se od njega pričakuje, da se kaj takega ne bode ponavljalo in ker je bilo vljudno napram bratu Vidrihu, je vpoštevalo njegove sugestije ter izvršilo, kar je društvu priporočal kot umestno.

Sestra Anna Glatch, članica ženskega društva "Naša Zmaga", št. 424, v Red Lodge, Mont., je bila prikrajšana za vsoto \$58.00 ali 29 dni na bolniški podpori.

Tožena je bila, da je kršila pravila v času njene zadnje bolezni. Vozila se je okoli z avtomobilom, likala je baje perilo, tajnica društva je ni dobila doma, ko jo je obiskala v vrhu, da ji da novo nakamio. Njena mati je rekla, da je šla ravno k zdravniku, pri zdravniku pa, kamor sta se sestra tajnica in podpredsednica takoj podali, je pa vseeno ni bilo. Za vse te prestopke je društvo kaznovalo sestro s tem, da je nji odklonilo plačati bolniško podporo. Priziv sestre proti temu sklepu društva se ni vpošteval. Moji tožadveni opomini so bili zaman.

Pooblastil sem brata Charles Zakelyja, tajnika tamokšnjega moškega društva "Solnce" št. 81, da naj on skliče izredno sejo št. 424. Na tej seji da naj zašliši vse prisadete stranke in prič, katere bi stranke pripeljale ter da naj gleda na to, da se bo vedil natančen zapisnik vseh izjav.

Brat Zakely, je poverjeno mi nalogo sprejel ter jo je, dasiravno je bila težavna, izvršil na popolnoma zadovoljiv način. Na podlagi zapisnika, katerega nam je brat Zakely na ta način oekrbel, je glavni protin odbor sklenil, da se sestra Anna Glatch ml. kaznuje zaradi kršenja pravil v času njene bolezni, s odtrganjem bolniške podpore za pet dni v znesku \$10.00, ostala svota naj se nji nakaže.

Društvu naj bode povedano, da se pravica priziva ne sme nikomur od nikogar kratiti. Če se bode to pri št. 424 ponovno zgodilo, se bodejo morala vpoštevati pravila z vsoto strogotost. Pričakuje se, da tega ne bode treba.

John Underwood,
Martin Zelemkar,
Fred A. Vider,
John Terčelj,
John Goršek.

Delavski list je sila, s katero razuna val nasprotnik.

JUG.

HISTORIČEN ROMAN.

Spisal Prokop Oboholonič.

Poslovenil H. V.

(Dalje.)

"K vragu!" se je jezil Kosančič, opazivši to njih trenutno onemoglost, "kako suženjsko je to plemel! Iz daljave vrešči, toda komaj da se vidi blizu svojega cilja, poveča glavo kakor čreda plavih ovac. Ej, sveti Sava! atko bedno ne sme končati ta upor, ki nam v enem mahu obljuduje osvobojenje. Pojdi Jefreme, in vmešaj se mednje; vrži tu in tam je drnato besedo, da se razvnamejo njih strasti! Toda oprezo, da se ne obrne proti tebi njihova nejevolja, kajti ta nepočesana topla ne tehta vestno svoje nejevolje, in ubiti kaurina, bi bilo slaščica za te poganake pse! Samo tako nekaj o sultanovih zakladih, ali pa o krasoti njegovih odalisk, pripominjam, to zadostuje; zlato in pohetnost sta temu prarodu povsod v povod vsakemu činu. Ne, saj sem te že naučil, kako postopati z njimi!" je dostavil, popravičajno si svoj pas.

"Bog mi je priča," je menil Jefrem, ki ni kazal posebno velikega veselja na svoji nalogi, "da bi se rajše vmešal med čredo svinj, ali pa še boljše: razcepil bi nekaterim izmed njih buče."

"Saj si jih razcepiljo sami," se je nasmehnil Kosančič, "sultanovega seraila ne zavzemo tako lahko; toda, čim več jih pogine, tem bolje; Bog sam jim meša možgane!"

In vedno nove gručice so se valile v mesto; z rastočo množico pa je rasla tudi njih močnatost. "Naj pogine sultan brezverec!" je zagrmel nasmehot po ulicah, fanatičen vršč, "zaklade in kadune svoje naj nam izroči v plen, pojdemo in prevrnimo zidove seraila na glavo nevrednega sultana in njegovih emirov!"

"Haha!" se je smejal Kosančič in si je mel roki od radosti, "dobro podpihuje Jefrem, dobro! No Bajazete," se je obrnil v stran proti serailu, "kako glavno probojenje te šaka na današnji dan! Hoj, gospod Bog, čast in hvala tebi na višavah! Bisurman nad bisurmana, Brusca za Kosovo!" je vriskal kar neprevidezno glasno, če bi ne bilo njegovo vriskanje v občem kriku izginalo kakor šepet.

Te jeme, kriče postavljaj divjih bojnikov pa so se valile v eni smeri proti serailu; divjost jim je gorela v očeh, nevkročena strast, togota do blaznosti, se je penila okoli njih ustert. To so bili otroci Azije, ki ne poznajo mej niti v strasti, niti v suženstvu; sedaj je vladala strast nad njimi, in tigarska pohlepnost po krvi jim je svetila iz oči, vela iz vročega diha; pogled za nje je vzbujal grozo, gnuš. Kdo ne bi sedaj vedel v naprej, da je današnji dan zadnji izmed Bajazetovih?

In vendar so te divje gručice naenkrat obstale, utihle, le zadnje so šlele naprej ter vričale: "Ubijte sultana brezverca, naj nam izroči zlato in svoje kadune, nam pravovernim! Mi nismo nikdar odnehali od prorokovih zapovedi!"

Toda oni, ki so bili spredaj, so potiskali nazaj. "Naj vas pogoltno gehenna!" so zmerjali, "mari ne vidite?" — in s pestmi in z orožjem so se branili navala zadnjih, ki seveda niso mogli videti derviša, čegar sesušeno telo je samozato silo pokrival razcepni plašč, pred katerim so se pa vendarle tudi najdivjejši sinovi puščave ukrotili in se umaknili s spoštovanjem.

Pojavil se je naenkrat sredi ulice, s katere se je videlo v veče seraila, derviš Abdallah, kakor bi bil zrastle iz tal; desnico je grozeče stegnil proti upornikom, in je zrl na nje s strogim, karajočim pogledom.

Tako moč je imel nad temi divjimi sinovi puščave in gora polnagati starček, katerega so vsi smatrali za svetnika. Njegovo strogo življenje, njegov fanatizem, vreden fakira, je bil v njih očeh dokaz o njegovem občevarstvu s prorokom samim, in nagota je bila halja njegove svetosti; ni v Brusli, niti v taborih okoli Brusse ni bilo nikogar, kdor bi bil dvomil nad svetostjo Abdallaha.

Mekanci.) je govoril derviš s silnim glasom, da so ga vzle čum, ki je vladal v ozadju, mogli najbližji ališati, "mari vas je eblisa navzdihnil s svojo strupeno sapo, da dvigujete svoj glas in svojo roko proti padišahu, namestniku proroka, proti zaščitniku in razširjavalcu alkorana?"

"On je brezverec!" so kričali uporno, "pljuje v prorokovo brado; mi ne maramo sultana, kakor kaurina pijanega od vina!"

"Ne, ne maramo ga!" so upili zadnji, katerih ni zadeval pogled derviša, "ubijmo ga in zlato in kadune njegove razdelimo med seboj!"

"Tako je prav!" je pohvalno pritrdil Kosančič, ki je pametno stopil v stran, da ne bi stal naravnost pred očmi razjarjenih braniteljev čistega korana, vendar pa še dosti blizu, da je mogel vse videti in ališati, "ne pustite se zapeljati od besed tega raztrganega noreca!"

"Vi hočete torej boj in kri?" je klical derviš zopet. "Bismillah! tu se vidi, da ste pravoverni bojovníki korana. Bojev debite in s krvjo vaših sovražnikov se poharva vaše orožje; toda tukaj," — je pokazal proti serailu — "ne stanujejo vaši sovražniki. Počakajte tukaj, da se povrnem; videli bode, da vas sultan še danes sprovede do zmage in bogatega plena."

"Mi nočemo drugega plena, nego njegove zaklade!" so vreščali nekateri.

"Da, tako je — Allah — il Allah!" so odgovarjali drugi.

Derviš se je še bolj vzravnil; očesi in lici sta mu goreli od jeze, in mahajoč s rokama po zraku je na požer pretekel ulico v razburjenju; in ko je stal zopet v sredini, je jezno grmel: "Prokleti sinovi šajtana! Kdor izmed vas se drzne prekorati to zračno črto, ki sem jo naznačil, zapade gehenni, njegova duša bo na veke blodila pred vežo edena in nikdar ne bo skušal sladkosti prorokovega raja."

Bojazljivo so se umikali prvi nazaj, da bi morda ne bili od zadnjih proti svoji volji pahnjeni preko črte in tako zapadli prokletstvu svetega moša; kajti nihče ni dvomil o resnici njegovega izreka.

"Vražji norec!" se je jezil Kosančič v duhu, ko je videl tako neupravičeno preobrat stvari; "tako krasen upor uničuje; ta nepočesana sodrga je bila prej ljubezni vredna; toda sedaj! Ej! to so otropci in šlevo v svoji bojazni, in tako ljudstvo bi imelo vladati nad nami!"

"Jaz sam," je kričal zopet derviš, zadovoljen z učinkom svoje grožnje, "jaz sam pojdem k sultanu in privedem voditelja njegovega bojevnika, da se izpolni besede proroka, ki pravi: in napojim vas s krvjo vaših sovražnikov! In začasem in večen plen ne uide potrpežljivim!"

In zanašajoč se popolnoma na praznoverni strah svojih poslušalcev, da nikdo ne prekorati črte, naznačene od njega v zraku, se je obrnil in počasnih korakov stopal proti serailu, kakor bi bil on njegov gospodar; spoštljivo so se mu umikale s poti straže seraila, kajti kdo bi se drzil ustaviti korake derviša Abdallaha?

"Bog d

dom novim bojem in se niti spominjali ne bodo na kristijane, saj bi jih ne poznali, če bi ne vedeli, da bodo potem v divji strasti, grabljivosti in pohlepnosti dvigali orožje proti sebi. In če bi se to tudi niti ne pripetilo in bi midva morala poginiti, pa naj v bojem imenu! Saj je poprej poginil glavni sovražnik moje domovine in njene svobode, Bajazet — "umolkniti je."

"In kdo še?" je vprašal Jefrem.

"Lazarevič, nevredni sin slavnega očeta," — je odgovoril vojvoda, če možno s še večjo trpkostjo, nego je bila, ki jo je kazal ob izgovarjanju Bajazetovega imena — "ki rajše živi v mirni odvisnosti, kakor sledilec korakov bisurmanstva, nego da bi v slavem boju zopet pridobil davno slavo domovine, ali pa umri za njo in za Kristovo vero."

"Ne pozabi še na tretjega," je rekel Jefrem, ki je postal odpadnik kakor Brankovič. Če ostanem živ, potem bi bila sestanek žrtve najinih življenj."

"Razumem te," je šepetal Kosančić, povedivši glavo, "Milan Topličanin. Neurečni dan v Dri-polji, in najnevarnejši jaz, ker sem v svoji kratkovidnosti povzročil ta dan! Toda, kdo bi si bil tedaj mislil kaj takega?" se je udaril po čelu.

Toda v istem trenutku je zopet vzdignil glavo in v veselje plamtečim očesom je zrl na tolpe upornikov, ki so se sedaj v redu in s krikom "Allah" valile k naskoku na serail.

In janičarji, ti mladi junaki Bajazeta, so se zopet vprli njihovev navali, njihovi jatagnji so migotali v maozični napadajočih kakor solnčni šarki, kadet preakakujejo goščavo; njihovi budovani in cepi so lomili tle in lo-banje upornikov; nastavljali so hrabri branitelji trupa pred vo- in izven veče seraila, baryali so njegove zidove s kryo, da se je v lužah zbirala na tleh, in da so naskakovali, kakor tudi branitelji spodrevali v njej, se tudi mo- gi neranjeni avrnili na tla, in bil lele poteptan od drugih do smrti.

Toda, kaj pomaga vaa hrabrost proti taki množici, ki je, pijana od krvi, vedno v vojem letit drenjala naprej, ponavljajoč v blaznem vrisku derivate besede: "Ya gara, ya dšidid! Kdor danes pogine, se bo še danes go- stil s prorokom v raj!"

La samo še mala četa janičar-jev, potlačena iz veče skore že na prvo dvorišče, se je upirala zad- njemu koraku upornikov; eden za drugim izmed hrabrih junakov so padali; samo še trije, še dva, in sedaj samo še eden, takorekoč posejan s ranami, je mahal s ce- pem okoli sebe, s svojo zadnjo močjo braneč svoj prostor — on edini proti tisočim se je opotekel v živem vrtnicu kakor jambor po- nerušene ladije v vrtnicu mor- nskih valov; da bi se boječe umak- nil s svojega prostora, da bi dru- ge padle zapustili, tega on ne zna; on zna samo umreti! In še pada, se vpenja, še enkrat in zadnji-krat, z zadnjo močjo zaviteva- cep nad glavo, vrže ga v najgo- stejšo množico, kjer od sultana in njegovih emirov razslajeni, ma- nevralni derivi nepretrgoma vrleli:

"Ya gara, ya dšidid! Blažen, nad katerimi zašumi perut Asre- la, še danes se bo gostil s proro- kom v rajni!" Cep zadnjega hra- bitelja veče je sletel v to tolpo, mdel prai enega, razbil jih, da je zadeti mrtve pal na derivate, da del s svojim ročajem drugega, da se je opotekel s razbito kostjo nazaj; in ker se ni mogel držati na opolzi zemlji, je padel na mrvega in na derivate pod njim.

Ampak tudi janičar je izrpal svoje moči popolnoma s zadnjim svojim lučajem; padel je mrtve na tla, na trupla svojih drugov, in čez njega in čez vse, ki so mrtvi in ranjeni ležali na tleh, se valila tolpa razjarjenih na pr- vo dvorišče seraila, da je od cep- ta ranjeni na rami izdihnil dušo pod njih koraki, in da se je derivil s težavo, ves poteptan, mogel je povzpeti navzgor; toda nag — sa ne kri, v kateri se je valjal, je krila njegovo nagoto mesto pla- la, ki ga je moral pustiti pod te- lo trupel.

Toda tudi tak je dli s ostalimi: naprej, ki so se mu umikali v stran, v kolikor ata jim to dove- levala togota in strast in v ko- likor je bilo to možno. Sveta gro- na jih je preletavala ob porodu- naj, nasega, izkušenega starca, pol- tega s krvjo, ki ne neha s še kripravim glasom podlagati njho- ve strasti:

"Naprej, razčevalci kovana, meš Allah nad odpadnike in je- gove prišaste, naprej! Ya gara, ya dšidid!"

In naskok na drugo vežo se je vršil s isto krutostjo, obramba s isto hrabrostjo in vstrajnostjo, toda tudi s istim izidom, kakor pri prvi veži; največja hrabrost omahuje proti premoči in fana- tični divjosti.

In sultan je se sedaj brezdelno čepel v svojih dvorinah; ni se briga za svarilo svojega svaka in ne za poročilo zvestega age, ki je moral svojo vest in svoj nasvet po- plačati — s smrtjo, s smrtjo iz roke onega istega gospoda in do- spota svojega, za katerega je bo- jeval in prelival kri v neenakem boju. Že so letale strele in pušiče notri v dvorane sultanove, a sultan se še ni odločil za dejanje; morda je že popolnoma izgubil svojo telesno in duševno moč v svojih pustolovskih veselicah, ali pa se morda roga strahu in bojaz- ni svojih emirov! — Čudno, vse- kakor čudno! In takoj si je Ko- sančić, ki je videl iz svojega skri- vališča v zavetju vedno nove in nove tolpe za prejšnjimi tlačiti se v serail, in ki je že dvakrat slišal zmagoslavni vrisk napadajočih grmeti v vetru, mogel seveda ra- dostno meti si roke in trdit z go- tovastjo: "Zgodilo se je! On je zavel Brankoviča v izdajo in z iz- dajalstvom je premagal Srbijo; valed izdajalstva pogine tudi on, valed izdajalstva in blaznosti lastnih bojnikov; pogine pod njih moči in budovani, kakor pes, in niti tega ne bo vedel nihče, v katero stran so vetrovi raznesli prah trupla Bajazetovega, ki je samaga sebe imenoval Ilderima. To je pravičnost božja in slava Kristove vere, da se njeni morile- moré sami med seboj." "Ha hoj!" je gasno vskliknil, pozabivši po-

polnoma na kraj, kjer je tako ne- pravočasno popustil uzdo svoji radosti; toda v sedanjem trenot- ku bi bil lahko še bolj glasno kri- čal, ne da bi se bil kdo zmenil za njegovo vedenje; in če bi se tudi, bi mislili, da ta kaurin vrika s njimi. "Ha hoj!" je vpil Kosančić, "bisurman proti bisurmanu! Kdo bi bil mislil kaj takega, da bo na tak način in še danes Srbstvo sla- villo svoje vstajenje?" je dostavil razveseljen, obrnivši se proti Jefremu.

Ta, hladnokrvnejši nego vojvo- da, je prikimal s glavo: "Sam sprevidjam, da je danes zadnji dan sultana in njegovih privržen- cev. Da li danes napoči pa zopet prvi dan srbake slave, to je drugo vprašanje. Kaj začne srbaki na- rod, ko so njegovi bojovníki s Ba- jazetom in za njega odhiti in domovine, kaj začne ti bojovníki brez voditelja v oddaljeni deželi, v aredini najglavnejših sovragov krščanstva?"

"Brez voditelja?" je ponavljal vojvoda, vzravnavši se ponosno. "Pozabljaš, vojvoda, da je me-

Slovenski restavrant.
GEO. VOLČANSEK,
lastnik.
1834 So. Racine Ave., Chicago, Ill.
Telefon Canal 7108.
IZVATNA DOMAČA HRANA

NAUCITE SE ANGLEŠKO!
Mi vam naučimo angleški jezik v govoru, branju in pisanju, po vašem izboru. Naša metoda je najbolj učinkovita. Mi vam naučimo angleški jezik v govoru, branju in pisanju, po vašem izboru. Naša metoda je najbolj učinkovita. Mi vam naučimo angleški jezik v govoru, branju in pisanju, po vašem izboru. Naša metoda je najbolj učinkovita.

NA PRODAJ IMAM.
več parov prave Belgijske pasmi golobov (Canoux), te vrste golobe lahko redite, kjer ne morete rediti kokoši, ležejo mlade v sili in letu, katerih mladici (Squabs) se prodajajo za visoko ceno. Pi- šite za pojasnila in ceno na: Jos. Shebert, Box 155, Glenape, Ohio. (Adv.)

IMPERIAL STATE BANK,
IMPERIAL, PA.
Veljane oglasov polprepora za trojstvo. Naš oglaš priporoča za hranilov.
ČEKOVNE IN HRANILNE VLOGE.
Varnostno shranbo.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Dr. Koler je najslavnejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu. Zastopanje krvi zdravim v glasovnem 500, ki se je izumel dr. prof. K. K. K. Co. imajo posilje ali menurde ne telen, v gr- lu, izpadanje las, boleline v kateh, pridite in test- stiti vam bom kri. Ne za- bojte, hče se bolezen na- čne.

Vse možne bolezni zdravim po objavljeni metodi. Kakor hitro opazite da vam proučite zdravje, ne čakajte, temveč pridite k nam, da vam se bomo posvetili. Sposobni ali vodno kito zdravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni aneurizma, ki povzročajo bolečine v krku in hrbtu in včasih tudi pri padanju vama, zdravim s gotovostjo. Bolezni, trganje, boleline, otokline, srbenje, črvenje in druge bolezni, ki nastanejo valed našega krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno letati.

Uradne ure: Od delavnika od 9 do 6
Od nedeljak od 9 do 2.

PROLETAREC
je slovensko glasilo socialistič- ne stranke v Ameriki. Vsek delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral red- no štiti, ker vam kaže
pravo sliko socializma
Naročnina znaša \$2.50 na leto, \$1.50 na pol leta.
Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Pišite po naš cenik knjigi!

JUGOSLOVANOM V CHISHOLM IN OKOLICI.
Naše Banka vabi vse rojake, da se jo poslužijo v svojih zadevah ker:
Je velika in vrsta banka s vsem premoženjem s vno nad \$1,000,000.
To je banka kjer dobite vse po- potrebe. Naši odjemalci so naši pri- jatelji in mi smo vedno pripravljeni s veseljem postreči, ne v bančnih zadevah temveč v vseh ostalih kjerkoli mogoče so naše skrbnje in moči vam na razpolago.

Vaš rojak J. Osobit je tukaj za vse vaše potrebe, oglašite se pri njemu. Kadarkoli mislite o bančnem pod- jetju tedaj se spomnite na:
FIRST NATIONAL BANK,
Chisholm, Minn.

sto zaprto, kakor si ališal. Paži! Ti blazneži tukaj," — pokazal je na tolpe upornikov, ki so v glavni ulici s gluščim vršcem korak za korakom stopali naprej, in se, zopet zadržani, umikali nazaj ka- kor voda, ki kroži v vrtnicu; "ti (Dalje na 8. strani.)

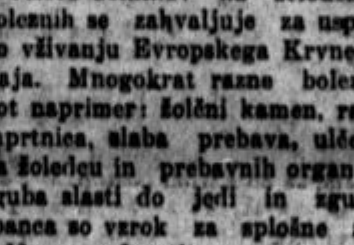
ISČEM MOJA PRIJATELJA
Frank Kosmra po domače Knaus in Matija Kojšera po domače Markov iz Loškega Potoka. Na- hajata se nekje v premogorovnih okrajih. Ako bodeta čitala ta o- glas, naj se nemudoma prijavita na naslov: Karlo Filipčič, 1150 Maining Ave., Youngstown, Ohio. (Adv.)

Začnite dan z godbo

In poslabšate vse stvari in nadloge. Ta simpatna ura vas služi s krasno godbo in vam da dovolj veselja. Šamie mislite ali veste, ki žele v jutro, temveč vsak dan v dnevno lahko zaigrate izvrstno komad valj družini. Ura je možna in krasno izdelana. Sploh je ni boljše ure na držanje pravga časa. Dente je na niso omara ali komerati vam okraši vaš dom. Je 101 palca visoka in 10 palcev široka. Le za kratko dobo bodemo pro- dajali te ure po niski ceni za \$8.00. Vi ne rickirate ničesar. Pošljite nam 50c kot predjem in mi vam pošljemo ura. Kadar prejmete ura na dom plačate pre- moneti se \$7.50. NE ČAKAJTE DA BO- MO PREJ VAS PRODAJI, PIŠITE SE DANES NA:
WESTERN SALES CO.,
Dept. P. 180
2136 W. Chicago Avenue,
CHICAGO, ILL.

SLAVNO STARO ZNANO ZDRA- VILO MNOGIM POMAGA.
Tisoče bolnikov na želodčnih boleznih se zahvaljuje za uspeh po vživljanju Evropskega Krvnega Čaja. Mnogokrat razne bolezni kot naprimer: želčni kamen, rak, zaprtica, alaba prebava, ulčere na želodcu in prebavnih organih, zguba sili do jedi in zguba spanca so vzrok za splošne že- lodčne nerednosti.
Ako se čutite leni, imate slah okus v ustih, beli jezik, zguba apetita, brezvolja, tedaj bi morali vživati Evropskega Krvni Čaj. To je naravno zdravilo in deluje in- vrstno v želodcu, krvi, jetrih in oblistih, ter pomaga izvrševati svoje delo organom. Cena Evro- pejskega Krvnega Čaja je \$1.00, katerega se pošlje na naslov po prejetju denarja. Guenther Remedy Co., Collinwood Sta., Cleve- land, Ohio. (Adv.)

VELIKA PRODAJA BAKRENIH KOTLOV
Po nižji ceni kot kje drugje.

NE PRODUŠNO CISTI BAKER

Narajeni le 14, 18 & 22 und mrele delavnice bakra. Na prodajo blaga vrednosti višinsim petstotno, s polno široka kotnja, dovolj za celotni delo pri univerzu. Možnost bakra čisti s 20 libe an bevil. 3 palca debela po 500 bevil. Zrenna po 600. Kadar naročite nam pošljite Money Order. Vse pošiljet- ve se odločijo isti dan. Če se jih prejme in sicer v MOCHIN LAKENH ZARJIN.

JOHN HRUBY
Dept. P. Ustanovljen 1875.
1808 So. Racine Ave., Chicago, Ill.
Pišite po naš cenik.

UPRAVNIŠTVO
opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti in posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu. Ker nekateri so direktno napeljivi. Vsek naj bo zalo previden in se vspeli, če le mogoče predno kaj kuje iz oglasov, prepriča. Za vse oglasne so odgovorni le oglaševalci sami, nobena odgovornost ne pre- vzame upravnštvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsek dan dražji v tiskarni in vse povred. Torej bodite previdni, če se pa nabrišete, tedaj vse to pri- pišite sami sami in ne nam. Upravništvo.

ZNIZANA CENA.
Dospelo je novo suho grozdje.
Muškatali zalo sladke debele jagode, bakas 50 funtov... \$ 6.50
Cipar grozdje, največje in naj- sladkejšje jagode, bakas 25 funtov... \$ 4.20
Malo črno grško grozdje, zalo sladko, bakas 50 funtov... \$ 6.50
Figa v rešah, bakas 110 funtov... \$10.75
Brinjeve jagode, vrsta 152 funtov... \$ 9.20
Z naročilom pošljite denar.
MATH PEZDIR,
Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

VABILA NA VESELICO DESETLETNICO
katere priredi
DRUŠTVO GORENJC ŠT. 104, S. S. P. Z.
v nedeljo dne 8. oktobra, 1922,
v Mozart dvorani na 1536 East Clybourne Avenue,
CHICAGO, ILL., blizu Halsted ulice.
Pričetek veselice točno ob 2 uri popoldne.
Najuljudnejše vabimo vaa cenjena društva, slavno občinstvo domače in bližnje okolice, da se polnoštevilno vdeleže ta naše slavnosti, ki jo prireja društvo ob desetletnici svojega obstanka. Za suha grla in lačne želodce bodo izvrstno a vsem preskrbljeno. Ako šelite par veselih uric v prijazni družbi tedaj pridite gotovo na našo zabavo, vabi
ODBOR!

JO IMENUJEJO "BOGATA KALIFORNIJA"
ZAKAJ?
Ker je ona najbogatejših držav v Uniji. Njena dolina so rodovitne skratka najboljše zemlja na vsem svetu, s hosto poraščeni hribi, vsepošno se ne išrpanih minerali in njeni prebivalci imajo največji odstotek bogastva na vsem svetu.
NAJHITREJŠE RASTOČA DRŽAVA.
Prepričajte se sami tu imate ugodovino za zadnjih deset let.
Narashaj ljudstva 44%.
Določena vrednost imetja 92%.
Tovarniški in, manifikturni produkti 265%.
Poljedelaki produkt 285% skoro po trojen.
Rudniški produkti 187%.

In to napredovanje v bogastvu se bo nadaljevalo—hvala za vse to gre naprednemu delavnemu ljudstvu.
Zakaj se tudi vi ne poslužite tega naravnega napredka, nara- štaja bogastva in ugodnosti? Vi ste kmetovalci in a primerno svo- to denarja in vašim delom, ali lahko agražite SVOBODO, BOGA- STVO, UGODNOST IN SREČO, samemu sebi in vaši družini. Mi ponujamo "IRRIGATED" umetno namakano zemlje v rodovitni do- lini ob San Joaquin reki, kjer stl dve šolskinci, poleg TLAKANE državne in okrajne ceste, le ene ali dve milji do ranih bližnjih mest, isčičena zemlja, ni storov in ne mlake, semiljša na katerih si LAHKO NAPRAVITE TISOČAKE KOT SO JIH DRUGI LJUDJE NAPRAVILI. LAHKO PRICNETE TAKOJ DOBRO ŽIVLJENJE ZE PRVO LETO, ako pošljete navodila izkušenih agrikulturnih uradnikov. Tu ja kar izraste V ENEM LETU NA EN AKER; ako zasadite tako

EN AKER alfalfa \$100.00—250.00, 10 do 18 ton.
EN AKER fig \$400.00—500.00 12 ton.
EN AKER brovec \$250.00—300.00, 10 do 15 ton.
EN AKER sliv \$250.00—300.00, 10 do 15 ton.
EN AKER marela \$250.00—300.00, 10 do 15 ton.
EN AKER grozdja \$250.00—750.00, 7 do 14 ton.
ENA KRAVA DOPRINASA okrog \$15.00 do \$30.00 NA EN MESECE.
Kot sem že omenil v prejšnjih oglaših, vi sploh ne morete pri- delati toliko, kar bi ne mogli prodati.

Pišite nam še danes za pojasnila, na odlašajte, niti centa vas ne stane, da se o tem prepričate. VI IZGUBITE ako odlašate. Naš naslov je:
CALIFORNIA LAND & COLONIZATION COMPANY,
JULIUS ZNAMENAK, General Agent,
206 Westinghouse Bldg. Dept. P. Pittsburgh, Pa.
Drugi urad se nahaja na 220 E. Yosemite Ave., Modera, California.

POSEBNA 30 DNEVNA PONUDBA.
\$6.50 \$6.50

NAPREDEK.
"Prosveta" piše na blagostanje ljudstva. Ako se strinjaj s njimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V salogi imam vse blago za vsakdanje po- trebnščine po amerni ceni.
ANTON BORNIK,
Hermine, Pa.
DOMAČA ZDRAVILA.
Zašitite in našitite zdravila, katere priporoča napr. Kacop v knjigi
"DOMAČI ZDRAVNIK"
Imam vedno v zalogi.
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je našiteno papirna vezba rastlin in kaj se radi.
MATH PEZDIR,
Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

IZNAJIDITELJI
stvari za patentiranje prijavite na znanstvenim advokatom se potemite na naslov:
A. M. WILSON
Patents
312 Victor Bldg.
WASHINGTON, D. C.
Naše slovensku knjiga daje po- znaia o tencalnih in patentih in se vam pošlje caston na vako željo. Pišite še danes pošto.

"IZVOR ŽIVLJENJA"
Zdravniška knjiga za spolne zadeve. 150 stra- ni. Cena \$1.50.
"GLAS SVOBODE",
2856 So. Crawford Ave., CHICAGO, ILL.

tukaj," je govoril Jefrem, "bodo slavili svojo zmago s pobijanjem kristijanov, kar jih najdejo v Brumi, in Bog ne da, da omaga-jo naši bratje tamkaj v taboru pred njihovim navalom."

"Mari so babe!" se je vjezil Kusančić, "zakaj sramotiš svoj lastni rod, kakor da bi mogel biti premagan od take ničvredne so-derge!" je vprašal iskrenim se oče-som.

"Enkrat je bil že premagan od nje," je oporekal Jefrem.

"Od te so derge nikoli," je rekel Kusančić, "premagani so bili od izdajalstva lastnih bratov, ki jim je bil načelnik zloglasni Brankovič. In ta, ki je izdajo zanoval, Bajazet, in oni, ki si je mesto slave izbral tlako, Lazarevič, izdihujeta morda že sedaj svojo dušo."

"Čuj! Kaj je naskrat to, voj-oda!" ga je potegnil Jefrem za levjo kožo, ki mu je visela čez pleča, tako, da se je Kusančić kar opotekel.

Od seraila, kjer je dosedaj div- jal največji krik, ni bilo ničesar več čuti, in tudi ti, ki so se, ker so še bili oddaljeni, drenjali k serailu, so nakrat vtihičili; nehali so se naprej drenjati, in beseda "padišah!" je z grozo letela skozi njih vrste.

"Ubit je, in sedaj se zgražajo nad svojim činom, to je to," je dejal Kusančić odločno.

Jefrem ni odgovarjal, pač pa je dvomeče zmajeval z glavo, kajti ni se mu zdelo, da bi bil tako na- gel preobrat posledica zmage, ki bi bila poprej še pomnožila nji- hovo divjost. Zdeli so morda na nepremagljivo zapreko... ali pa so morda celo premagani? Vedel je, da blizurman, kakor se lahko raznema do besne blaznosti, rav- no tako hitro pada v največjo omaganost.

In ni se motil. Obvladali so že prvo in drugo dvorišče; sultan- va straža se je le še prav slabot- no upirala; njihovi naokoli so ve- ličali petemu in zadnjemu dvori- šču od koder bi se brez vsake za- preke razšli po vsem serailu, da

more in uničijo; že so njih pu- ščice letele v dvorano sultana. Vi- deli so že gotovo zmago pred se- boj in so jo že slavili z zmagonos- nim krikom, kateremu se ne bi moglo ničesar primerjati, niti rjo- venje tigra, ko se je sultan zagnal na svojo krtev in ona je padla pod njim. Utihičili so naskrat; naper- jeno orožje, roke so jim omahnile, oči so se jim bulile, sklanjali so glave naprej, kakor da se jim je nepričakovno pojavila pošast, in z grozo so klicali: "Padišah!"

Mnogi je tako v nenadni ome- moglosti padel na ostala trupla, kajti straža, ojačena po navzočo- sti sultana in zadobivši ugodnejši položaj valed nenadnega strahu naskakujočih, se je z novo močjo vrgla nanje, maščujoč smrt toliko padlih drugov. Nihče se ni branil udarcev straže, marveč je vsakdo gledal, kako bi se umaknil; tóda zadnji so zastavljali pot prvim, in mnogo, mnogo, jih je padlo, pred- no se je do zadnjih tolp in po me- stu raznesla za upornike stražna vest: "padišah, sam padišah!"

Odmetali so orožje, potiskajoč se v gneči nazaj, da je mnogi, ko se je krog njega napravil prostor, omahnil mrtev na tla. Bajazet, sedeč na konju, je čakal mirno na čelu svojih emirov in vojakovo- dij, da bo veža toliko izpraznjena, da bo mogel skozi. Bajazet se je zdel hladan, brezbrichen, kakor bi se ga niti ne dotikalo morjenje, na katero je zrl... le svojo brado je grizel neprestano. To in pa lakreče njegovo oko, ki se mu je kakor žareč ogel vrtelo v kotanjli, je izdajalo vihar, ki je divjal v njegovi notranjosti.

Končno je bila veža prazna, ne- glede svedea na trupla, ki so jo pokrivala sedaj mesto tlaku. Ba- jazet, ki je podbočel konja, je drvil s svojim spremstvom na- prej; konjaka kopita so teptala po truplih, pod njih težo je počila tukaj lobanja, tam so se odpirali prasi in trebuh in na mnogoterih kopitih so se vlekla črevesa kakor krvave vrvi; tako se je pojavil Bajazet v sredini dvorišča, odko-

der se še niti polovica upornikov ni mogla umakniti.

"Va gara, ya dšedid! Tukaj je s svojimi privrženci brezverec in odpadnik, zavrečen od Allaha in njegovega proroka; kdor mu od- pre vežo gehenne, ta bo počival pod plaščem proroka ves čas svo- jega življenja; in če pri tem po- gine, bo še danes užival vlasti sedmerih nebes! Nanj, pravover- ni, nad njega častite alkorana!" je pozivljaj kakor bi ne videl bega pravovernih častilcev alkorana pred samim pogledom sultana; skalila mu je morda prelita kri oči, da ni videl, ali pa je zrastle morda njegovo osveteželjno bes- nenje do blaznosti.

Sultan se je obrnil proti njemu, ko je stal na podstavku stebra; s krvjo ohlit, kakor pošast umora.

"Allah akhbar!" je vskliknil Bajazet in je zagnal stražen in kratek smeh, zapodivši svojega konja par skokov bližje k dervišu. "Ti si torej sveti mož, ki pod- pihuješ moje ljudstvo proti meni, svojemu gospodu? In kaj! Ali je bila tvoja svetost še preveč za- krita s cunjami tvojega plašča, da jo sedaj brez zavese ponujaš v občudovanje? Ej, kako se ti sljublja! Jaz te ne bom oviral pri tem, Bismillah! Ampak moj serail ni ugodno mesto za tvoje čeče- nje; tukaj stanujejo brezverci in odpadniki, in tvoja svetost bi za- mogla škodo trpeti. Junaki!"

— je zaupil na ostanek straže seraila — "primite ga! Pustil bi ga ubiti v izgled drugim, toda jaz sem mu obljubil nekoč življenje, in naj se godi karkoli, naj živi! Toda, pri- mite ga, in dajte ga v kletko za leva; ki ga pričakujemo; dajte ga, tjakaj z vso razgaljeno avstojto — takega, kakorlien je! Druga halja ne bo pokrivala njegovega telesa, nego človeška kri, in hrana mu bo, hrana divje zveri. Tako mi ga postavite pri mešiti, pod kate-

re oboki se je valjal po dnevu in po noči. Haha!" se je smejal so- pet maščevalno. "vidiš Abdallah, nisi si mislil, da te jaz, brezverec in odpadnik, povzdignem za toli- ko stopinj v tvoji svetosti. Bis- millah!" — se je obrnil proti svo- jim emirom, ki so strelili nad njegovo strašno obsodbo — "ka- teri vladar se more ponašati s ta- ko zverino, kakor jaz?"

"Propalica!" je klical nepo- pustni derviš, skoro še bolj raz- jarjen, "pravim ti, da si zavrečen izpred obličja Allaha, in pogineš — kakor potnik, ki je zabodil v puščavi — v strahu in v mukah; kakoršnje stanovanje si ti priprav- vil meni, tako bo pripravljeno tudi tebi; jaz pa izidem od tu k radostim, ki jih je prorok obljub- il svojim vernim. Allah — if — Allah!"

In povenivši glavo je mirno sel, vdan v vse, v kot prinošene klet- ke.

(Dalje prihodnjič.)

ZA KRATEK ČAS.

Statističarska. — Statistiki Ra- čunar se je zaljubil v gospodično Ljubico in ji dokazoval svojo ljubezen: "Gospodična Ljubica, na svetu je 1600 milijonov ljudi in med temi je približno 700 milio- nov žensk. Izmed vseh teh 700 mi- ljonov sem si izbral vas; pomili- te torej, kako velika mora biti moja ljubezen napram vam.

Sprememba. — "Slišite nekaj čudnega. Moj pes, kratkodlaki jazbečar je našel med šaro neko maslo za hitro rast las in ga po- lizal, po kratkem času mu je pri- šela rasti dlaka in danes izgleda kot dolgodelski pinč."

V gostilni. — Gost: "Tristo pe- šenih, iz česa pa je skuhana ta šu- pa, natakar?" — Natakar: "Žal mi je, da ne vem, jas namreč ne jem tukaj!"

Frank Sakser State Bank,

82 Cortlandt Street

NEW YORK, N. Y.

Generalno Zastopstvo

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic,

JUGOSLAVIJA,

Beograd, Celje, Cevtat, Dubrovnik, Ercignovi, Jolca, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Za- greb.

ITALIJA:

Trest, Opstija, Zadar.

NEMSKA AVSTRIJA

DUNAJ.

Izvršujemo hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Ita- liji in Nemški Avstriji, ter izdajamo čeke v kronah, dinarih, lirah in dolarih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih po- družnicah.

Prodajamo parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. Kadar ste na poti v stare domovine in se nahajate v New Yorku, se vam bo izplačilo, ako se sglasite glede vreditve Va- ših denarnih sadov pri računateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez osira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga mor- da kupili drugod. Zajemci so nam pri Jadranski banki izvanredni ugodni pogoj, ki bodo od velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

FRANK SAKSER STATE BANK

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

Frank Černe,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatarino po nizki ceni.

PODRUŽNICA

Columbia Gramofonov

In gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je Narodna Tiskarna

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tisko- vine za društva in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Denar v staro domovino.

Za Jugoslavijo:

Za Italijo:

500 kron	\$ 1.90	100 lir	\$ 5.50
1000 kron	3.50	500 lir	26.00
10000 kron	34.00	10000 lir	50.00

Izdelujemo notarska dela za tukaj in stari kraj. Posojujemo in vzamemo posojila na prve vknšbe (Mortgage). Prodajamo lote in farme.

MLADIČ & VERDERBAR,

1334 West 18th Street

CHICAGO, ILL.

Odvetniška in javno-notarska pisarna

F. A. BOGADEK,

200-203 Walsh Building,

434 Diamond Street

PITTSBURGH, PA.

Izgotavljam pooblastila, kupne in darovalne pogodbe, prošnje za dobiti svojca iz stare domovine in vse druge starokrajske uradne spise. Posredujem pri samskih razpravah. Moja pisarna je blizu korta.

Poslovadja za slovenski oddelci: LOUIS KVEDER, kateri je izgotavljal vse v notarski posel spadajoče spise v STAREM KRAJU in TU.

ANTON ZBAŠNIK

JAVNI NOTAR.

206 Bakewell Bldg., Corner Diamond and Grant Sts., Pittsburgh, Pa.

Se priporoča Slovincem v vseh notarskih poslih. Izdeluje po- oblastila, kupne pogodbe, pobotnice, dolžna pisma, oporoke in proš- nje za dobavo svojcev iz starega kraja. Sprejema v izvršilo vsako- vrstne zemljiške in ndruge preiskave tukaj ali v starem kraju. Po- sreduje tudi v tožbenih zadevah med strankami tukaj in v domo- vini in daje vsakovrstne informacije zastonj.

Imam na zalogi prave

LUBASOVE HARMONIKE

tri in štiri-vrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglasene, nemške ali kranjske in pa tudi chromatične s 12 basi ter kovčke za harmoniko. Imam na zalogi tudi importirane, na roko kovane kose, klepalo orodje, motike, srpe in BERGAMO brusilne kamne.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Pl., Brooklyn, N. Y.

REGALIJE ZASTAVE

in tako vse društvene potrebe za zmerno ceno in dobro blago.

Obrnite se na:

EMIL BACHMAN, Inc.,

2107 So. Hamlin Avenue

CHICAGO, ILL.

ZDRAVJE IN BOGASTVO!

Ako trpite valed "REVMATIZMA", ZAPRTNICE, SLABE PREBAVE, NADUHE, BRONHITE, TUBOV, ali ako so vaši živci na kak način bolni; ako želite imeti izvrstno čisto lepo barvo, tedaj poskusite en zavojček NABEGA SLAVNEGA ZDRAVILA, YEASTOLAX. Med raznimi drugimi stvarmi vsebuje Yeastolax največ in najzanesljivejši VITAMIN, katerega so svetovni izvedenci pripoznali kot absolutno potrebo za te- lesno življenje. Ljudje po vsem svetu so pronašli veliko moč potom njegove uporabe in sedaj uživajo veselje za popolno zdravje in čilavost. Yeastolax vsebuje tudi lastnosti te, da naj- manj ne škipe in je prijazno odvajalno sredstvo in njega delovanje je jamčeno.

Za hitrejšje upoznavanje Yeastolax v vseh krajih, smo se odločili za gotovo dobo dati vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 za pokritje stroškov za zavoj tega zdravila

POPOLNOMA ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV

Ruski rubel je bil nekdanj vreden 55c, kar znaša gornja vrednost po tedanji ceni \$27,500.00.

Shranite ta denar; mnogo posameznikov je napravilo srečo s kupovanjem denarja tujih držav. Splošno se domneva, da \$50,000,000,000.00 vrednosti radijuma je bilo iznajdenega v Rusiji in časopise opozarja na velike ameriške projekte za olje in drugo industrijo, ki se namerava uvesti v Rusiji. Chicag- ska Tribuna dne 12. sept. opozarja na novi kanal, ki je bil rav- nokar odprt za plovo med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in Srednjo Azijo, kar daje nove prilike za dobavo sirovega materijala za Rusko-Nemško svezo, posebno olje, manganese in baker in z odprtjem bogate Perzijske in Srednje Azijatake trgovine za Nemčijo in Rusijo. Pomislite kaj vse to pomenja, skoro gotovo vam ni mogoče prezreti te prilike, dobave rubljev.

Mi želimo vsaki osebi v Ameriki, ki potrebuje zdravila po- slati po en zavoj našega Yeastolax. Mi smo se poslužili te vrste oglašanja, da hitreje seznanimo ljudstvo s tem zdravilom. Ču- dovita tonika in zdravstvene snovi v Yeastolax, so vredno mno- gokrat to ceno. Vi bodete zelo zadovoljni s tem — mi vam jam- čimo. Ispolnite tu spodnji naročilni kupon in pošljite nam takoj. Priložite \$1.00, zakar bodete prejeli zavoj Yeastolax in 50,000.00 rubljev brez odloga. Zadovoljstvo jamčemo ali pa vrnemo de- nar. Zapomnite si, ta ponudba je le začasna, torej v korist va- šega zdravja in za bodočnost, storite to še danes.

YEASTOLAX COMPANY

1253 So. Michigan Avenue, Dept. F. 153,

CHICAGO, ILL.

IZPOLNITE TA KUPON

YEASTOLAX COMPANY,

1253 So. Michigan Avenue,
Dept. 153, Chicago, Ill.

Prosim pošljite mi zavoj Yeastolax in 50,000.00 Ruskih rubljev. Priloženo najdete \$1.00. Vi mi vrnete denar ako ne bom zadovoljen.

Ime

Naslov

Mesto

Država

GROZDJE

CALIFORNIJSKEGA in NEWYORSKEGA pridelko, najbolje kakovosti dobite v začetku oktobra po najnižjih mogočih cenah pri podpisani trdki. Dobite ga na progi ob Paulina in Blue Island Ave., ali pa v grocerijski trgovini Miesja in Koba, 1801 W. 22nd St. Za vam pojasnila glede nabave GROZDJA se obrnite na

MARTIN NEMANICH

1900 W. 22nd St. Tel. Canal 0080. Chicago, Ill.

ZASTAVE

Regalije in vse dru- stvene potrebšćine.

Garantiramo dele in blago. Izdeluje po zveznih cenah vsi ro- jak

VICTOR NAVINSEK,

331 CREEVE STREET,
CONEMAUGH, PA.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročate zastave, rega- lije in drugo, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti naj- boljše blago za najnižje cene.

Nalrži in vaseci ZASTONJ.